

Traģiskā avārijā gāja bojā nepilngadīga meitene

● Pēc sadursmes ar stāvošo automašīnu VW Passat ietriecās dzīvojamajā mājā. No automašīnas nekas daudz pāri nav palicis. Izdzēsta jauna, plaukstoša dzīvība. Foto no Preiļu rajona policijas pārvaldes arhīva.

11. oktobrī agrā rītā traģiskā ceļu satiksmes negadījumā Preiļos gāja bojā nepilngadīga meitene.

Pulksten 4.50 Preiļu rajona policijas pārvaldē tika saņemta informācija, ka ar automašīnu VW Passat (automašīnai nebija izieta tehniskā apskate, bet vadītājam nebija civiltiesiskās atbildības apdrošināšanas polises), braucot pa Daugavpils ielu A. Upīša ielas virzienā pie mājas nr.65, 1982. gadā dzimušais Sandis M. neizvēlējās drošu braukšanas ātrumu, netika galā ar transportlīdzekļa vadību, iebrauca pretējā joslā, kur ietriecās stāvošā automašīnā BMW-318, kas pieder Arnoldam G. Ceļu satiksmes negadījumā gāja bojā VW Passat pasažiere, 1987. gadā dzimusi jauniene. Preiļu slimnīcā ar satiksmes negadījumā gūtām traumām tika nogādāti arī abi autovadītāji.

Kā «Novadnieku» informēja Preiļu rajona policijas pār-

valdes ceļu policijas priekšnieks Indulis Surkulis, pašlaik notiek izmeklēšana, par notikušo tiks ierosināta krimināllieta. Policijas darbinieki noskaidrojuši, ka gan VW Passat vadītājs Sandis M., gan bojā gājusi nepilngadīga meitene nakti pavadījuši diskotēkā «Malibu» un, iespējams, no rīta devušies uz jaunietais mājām Aizkalnes pagastā. Ceļu policijas inspektori konstatējuši, ka autovadītājam bijusi jūtama alkohola smaka, arī viņa rīcība bijusi neadekvāta (viņš izvilcis meiteni no sadragātās automašīnas un nesis projām no negadījuma vietas uz pilsētas centra pusi, vairākkārt bēdzis no Preiļu slimnīcas). To, vai Sandis M. bija lietojis alkoholu vai arī kādas citas apreibinošas vielas, būs zināms pēc laboratorijas analīžu rezultātu saņemšanas.

Šī traģēdija, kuras rezultātā tika izdzēsta jauna dzīvība, satriekusi ne tikai tuviniekus un meitenes skolasbiedrus, bet arī sabiedrību. Daudzi uzdod jautājumu, kā bērns, kuram sen vajadzēja būt mājās, tik vēlā stundā pretēji visiem veselā saprāta apsvērumiem atradās diskotēkā Preiļos.

Notikušo no juridiskā viedokļa kriminālietas ietvaros vērtēs policija. Tomēr ir kāds fakts, ko nevar nepamanīt – tā ir diskotēkas rīkotāju atbildība par Preiļu novada domes saistošo noteikumu «Izklaides pasākumu rīkošana Preiļu novadā» ievērošanu. Šajos noteikumos teikts, ka personas vecumā līdz 14 gadiem atpūtas pasākumos drīkst uzturēties līdz pulksten 20.00, vecumā līdz 16 gadiem – pulksten 23.00, bet vecumā līdz 18 gadiem – līdz pulksten 2.00. Konkrētajā gadījumā šie noteikumi acīmredzot nav tikuši ievēroti. Preiļu novada domes

priekšsēdētājs Jānis Eglītis uzskata, ka saistošo noteikumu ievērošana ir obligāta visiem atpūtas pasākumu rīkotājiem. Kultūras centra rīkotajās diskotēkās visiem apmeklētājiem tiek stingri pieprasīts uzrādīt personību apliecinājošus dokumentus, arī alkohola reibumā neviens sarīkojumā netiek ielaists, bet par kārtību rūpējas kultūras centra darbinieki un zemesargi. Par to, kas notiek SIA «Malibu» diskotēkās, jāatbild rīkotājiem. J.Eglītis uzskata, ka nepieciešama arī stingrāka policijas kontrole.

Pašvaldība iecerējusi Preiļos ierīkot diskoklubu, kas varētu izvietoties Kārsavas ielas 4 pirmajā stāvā. Mēs nevaram aizliegt SIA «Malibu» rīkot pasākumus jauniešiem, taču varam nākotnē piedāvāt viņiem alternatīvu – līdzvērtīgu, labāku un drošāku iespēju atpūsties, pārliecināts arī Preiļu novada kultūras centra vadītājs Guntis Skrimblis. L.Kirillova

● Garantijas un atbalsts mazajām un vidējām komercsabiedrībām

⇒ 2. lpp.

● Trešdienas intervija ar Silajāņu pamatskolas direktoru Igoru Derjaginu

⇒ 3. lpp.

● Ziema jāpavada bez elektrības

⇒ 4. lpp.

● «Gaidas» deļotāji pārsteidza Sanktpēterburgu

⇒ 5. lpp.

● Jaunietis laukos – savai un lauku nākotnei: Vārkavas pagastā

⇒ 6., 7. lpp.

● Bišu saimju ziemošanas pamatprincipi

⇒ 8. lpp.

● Policijas ziņas

⇒ 10. lpp.

● Sports

⇒ 11. lpp.

● Sludinājumi, reklāma

⇒ 12. lpp.

Speciālisti izvērtēs Preiļu parka diķu un slūžu stāvokli

Pagājušajā nedēļā valsts uzņēmuma «Meliorprojekts» speciālisti pēc novada domes uzaicinājuma bija ieradušies Preiļos, lai iepazītos ar situāciju parka diķos un izvērtētu slūžu stāvokli. Kā «Novadniekam» pastāstīja Preiļu novada domes arhitekts Nauris Piļāns, dome vēlas saņemt konsultācijas un priekšlikumus, kā panākt, lai parka diķu un kanālu sistēmā iespējams uzturēt augstāku ūdens līmeni (optimālais līmenis ir 1,5 metri), neļaujot tiem aizaugt.

1990. gadā izstrādātais Preiļu parka diķu rekonstrukcijas projekts, kas paredzēja gultnes tīrīšanu un padziļināšanu, kā arī dambja izbūvi un vairāku slūžu remontu, dažādu iemeslu dēļ netika realizēts. «Meliorprojekta» speciālisti uzskata, ka pēdējo desmit gadu laikā situācija diķos nav pasliktinājusies tiktāl, ka nekas vairs nav glābjams, arī slūžas vēl ir lietojamas. Taču gadījumā, ja diķi tiks tīrīti, arī slūžas būs jāatjauno.

Noklikšķini šeit

www.novadnieks.lv

un pasūti individuālus zvanu toņus, melodijas un bildes savam mobilajam tālrunim vai uzdāvēni to savam draugam.

Piedāvājam pieprasītāko!

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Veidos vēlēšanu reģistru

Valdības komiteja pirmdien atbalstīja vēlēšanu reģistra izveidi, kas vēlētajam dos tiesības mainīt vēlēšanu iecirkni, nevis balsot dzīvesvietai atbilstošā vēlēšanu iecirknī. Reģistra izveidi paredz vēlēšanu sistēmas pilnveidošanas koncepcija, kas, pirmkārt, nepieciešama, lai nākamgad nodrošinātu Eiropas Parlamenta vēlēšanas. Bet, ir viens bet... Valdība pēkšņi secinājusi, ka EP vēlēšanām nākamā gada 12. jūnijā un to nodrošināšanai nepieciešamā vēlēšanu reģistra izveidei valsts budžetā nav atvēlēts ne santīms. Premjers liek meklēt naudu «esošā finansējuma ietvaros», bet finanšu ministrs ir nezinā, kur ņemt vairāk nekā pusotra miliona latu. Valdība visu vainu cenšas uzvēlt Centrālajai vēlēšanu komisijai, kura jau pirms gada brīdinājusi, ka steidzami jāusāk darbs pie EP likuma izstrādes, lai vēlēšanu nodrošināšanai varētu pieprasīt finansējumu valsts budžetā.

PVN medikamentiem vēl var mainīties

Iespējams, pievienotās vērtības nodokli nākamgad medikamentiem varētu noteikt 5% apjomā iepriekš plānoto 9% vietā vai arī to varētu ieviest vēlāk — nevis no gada sākuma, bet brīdī, kad Latvija iestāties Eiropas Savienībā. Brīdinot par zāļu sadārdzināšanos, līdz 5% samazinātu PVN likmi jau agrāk atbalstījis Veselības ministrija, taču izšķirošo lēmumu pieņems Saeimas Budžeta un finanšu komisija. Ja zālēm uzliks 9% PVN, medikamenti varētu sadārdzināties par 5,8%, rēķinājusi FM. Zaudētāji būtu pacienti, kas iegādājas ambulatori lietojamās, valsts nekompensētas zāles. Pašlaik zālēm nav noteikts PVN, kas rada zaudējumus vietējiem ražotājiem, jo viņi iepērk izejvielas, kas apliktas ar nodokli.

VID vairāk informēs, mazāk sodīs

Valsts ieņēmumu dienests (VID) turpmāk, konstatējot sociālās apdrošināšanas iemaksu un pievienotās vērtības nodokļa neatbilstības nodokļu deklarācijās un uzņēmumu gada pārskatos, izsūtīs paziņojumus nodokļu maksātājiem, informē «Diena». Vēstulēs būs aicinājums vēlreiz izvērtēt deklarācijas informāciju un nepieciešamības gadījumā iesniegt precizētu deklarāciju vai paskaidrojumu par neatbilstību. Beidzot būs pienācis tas brīdis, kad VID mērķis ir atklāt un novērst neprecizitātes deklarācijās un pārskatos, nevis sodīt, jo vēl līdz šim VID tikai prata to, kā «ieslēgt skaitītāju» un neiemaksāto summu piedzina divkārtā apmērā, neņemot vērā, ka kļūda radusies neapzināti. Jāatzīmē, ka nodokļu maksātājs pats var iesniegt labojumus un precizējumus triju gadu laikā pēc iemaksu un nodokļu maksāšanas termiņa, ja šajā laikā nav sāksis nodokļu auditu.

Autortiesības bibliotēkās pagaidām tikai uz papīra

ES direktīva prasa Latvijā ieviest atbildību par publisku patapinājumu, kas nozīmētu par autordarbu izmantošanu bibliotēkās izmaksāt autoratbildību atkarībā no grāmatas, preses izdevumu, filmu vai mūzikas ieraksta izmantošanas biežuma. Kultūras ministrijas izstrādāto koncepciju direktīvas ieviešanai Ministru Kabineta komiteja pirmdien akceptēja tikai idejiski, neparedzot finansējumu tā īstenošanai. Publiskā patapinājuma atbildības mērķis ir atbildināt zaudējumus darbu autoriem par viņu darbu tirāžas samazinājumu, kas rodas tāpēc, ka izmantotāji nevis pērk katrs savu darba eksemplāru, bet gan bez maksas patapina to bibliotēkā, tā krasi samazinot darba tirāžu, no kuras tiesību īpašnieki saņem atbildību.

Ziņas sagatavoja T.Elste

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs — SIA «Novadnieks. Redakcija».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālr. 1-53-07056, mob. tel. 9410288 (redaktorei),

1-53-07057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

1-53-07058, 1-53-07059 (žurnālistiem). Fakss 1-53-07057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales drukā» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī
(trešdien, sestdien).

DER ZINĀT

Garantijas un atbalsts mazajām un vidējām komercsabiedrībām

Laikraksts «Novadnieks» uzsāka jaunu rakstu sēriju, kas fokusēsies uz notiekošajām saimnieciskajām aktivitātēm gan Latvijā, gan Preiļu rajonā, apskatot ekonomiskos un biznesa vadības procesus, uzņēmējdarbības tiesiskās attiecības un citus saistītos procesus.

Projekts ir tapis sadarbībā ar SIA «Novadnieks. Redakcija» administratīvo pakalpojumu centru. Raksti tiek publicēti laikrakstā «Novadnieks» un Internet mājas lapā www.novadnieks.lv divreiz mēnesī trešdienas laikraksta numuros.

Iepriekšējās publikācijas 3., 17. septembra un 1. oktobra numuros.

Kopš 2003. gada 1. janvāra spēkā esošais «Komercedarības atbalsta kontroles likums» nosaka, ka mazas un vidējas komercsabiedrības ir komercsabiedrības, kurās strādā mazāk par 250 darbiniekiem, kuru gada neto apgrozījums nepārsniedz 23 miljonus latu vai arī bilances kopsumma nepārsniedz 15 miljonus latu un kurās ne vairāk kā 25 procenti kapitāla daļu (akciju) vai balsstiesību pieder vienai komercsabiedrībai vai vairākām komercsabiedrībām, kas neatbilst iepriekš minētajiem kritērijiem».

Savukārt Ekonomikas ministrijas izstrādātās Latvijas Mazo un vidējo uzņēmumu (MVU) attīstības programmas ietvaros visas mazās un vidējās komercsabiedrības atbilstoši ES noteiktajai MVU definīcijai tiek dalītas 3 grupās:

a) vidējās komercsabiedrības — komercsabiedrības, kurās strādā no 50 līdz 249 darbiniekiem, gada neto apgrozījums nepārsniedz 23 miljonus latu vai arī bilances kopsumma nepārsniedz 15 miljonus latu;

b) mazās komercsabiedrības — komercsabiedrības, kurās strādā no 10 līdz 49 darbiniekiem, gada neto apgrozījums nepārsniedz 4 miljonus latu vai arī bilances kopsumma nepārsniedz 3 miljonus latu;

c) mikrokomercsabiedrības — komercsabiedrības, kurās strādā ne vairāk par 9 darbiniekiem, gada neto apgrozījums nepārsniedz 0,5 miljonus latu vai arī bilances kopsumma nepārsniedz 0,4 miljonus latu.

Latvijā MVU sektors ir nozīmīgs tautsaimniecības stūrakmens, MVU lomu Latvijas ekonomikā raksturo sekojoši statistikas rādītāji: 2002. gadā Latvijā bija 42 534 ekonomiski aktīvi uzņēmumi. Ekonomiski aktīvi MVU ir apmēram 99% no uzņēmumu kopskaita jeb 42 252. Latvijā ekonomiski aktīvo MVU sadalījums pēc to lieluma ir līdzīgs MVU sadalījumam ES dalībvalstīs: mikrouzņēmumi — 76%, mazie uzņēmumi — 20%, vidējie uzņēmumi — 4%.

Tautsaimniecības un makroekonomiskās stabilitātes un attīstības nodrošināšanai ir svarīgi veidot ilgtermiņa atbalsta un kapitāla piesaistes instrumentus un programmas MVU uzņēmējdarbības vides veicināšanai un konkurētspējas no-

drošināšanai.

Kā viens no tādiem ir starpministriju politikas plānošanas dokuments «Uzņēmējdarbības vides uzlabošanas pasākumu plāns», kurā ietverti uzņēmējdarbības vides uzlabošanas politikas rīcības virzieni, uzdevumi, veicamie pasākumi, atbildīgās institūcijas, rādītāji uzdevumu izpildes novērtēšanai un izpildes termiņi.

Rīcības virzieni un veicamie uzdevumi ietver elektroniskās pārvaldes pakalpojumu plānošanu un ieviešanu; notariālas apliecināšanas prasību samazināšanu; labās prakses izplatīšanu valsts institūciju starpā; pretkorupcijas politikas analītiskās bāzes pilnveidošanu; pašvaldību informētību un saistīti ar uzņēmējumiem; valsts institūciju lēmumu pārskaidrošanas izvērtēšanas sistēmu veidošanu; cīņu pret izvairīšanos no aplikšanas ar nodokļiem; uzņēmumu vienkārtotā likvidācijas procesa ieviešanu; zināšanu ekonomikā nepieciešamo cilvēkresursu nodrošināšanu; nodokļu sodu sistēmas modernizēšanu; nodokļu auditu kvalitātes uzlabošanu; vienkāršu un konsekventu tiesību aktu un administratīvo procedūru piemērošanu; koordinācijas uzlabošanu un kompetenču nodali; infrastruktūras pakalpojumu pieslēgšanās maksājumu sakārtošanu; uzņēmēju un iepirkumu komisiju informēšanu par iepirkumu metodiku; nodrošināto kreditoru aizsardzību maksātnespējas lietās un maksātnespējas procesu uzlabošanu, u.c. pasākumus.²⁾

Valsts īstenotās fiskālās politikas ietvaros mazajiem un vidējām komercsabiedrībām ir noteikta uzņēmumu ienākuma nodokļa atlaide 20%. Samazinoties nodokļa bāzes likmei 2004. gadā līdz 15%, nodokļu atlaide tiek atcelta.

Atbalsts no Reģionālā fonda var tikt sniegts uzņēmējdarbības attīstības projektiem. Atbalsta saņēmēji var būt pašvaldības un uzņēmēji, kas ir reģistrēti un darbojas tikai īpaši atbalstāmajās teritorijās. Projektus izvērtē reģionālā fonda konsultatīvā komisija, kas sastāv no ministriju un Pašvaldību savienības pārstāvjiem. Projektu izvērtēšanas kritēriji ir — papildus pievienotās vērtības radīšana, alternatīvās saimniecības attīstība, jaunu darba vietu radīšana un esošo darba vietu saglabāšana. Pēc tam

«Darbībai palīdz pats traucēklis,
un tieši ceļa grūtums ir tas,
kas ceļam nāk par labu.»

Markus Aurelijs

projekti tiek nodoti VSIA «Reģionu attīstība», kas veic projektu kontroli to atrašanās vietā, noslēdz finansēšanas līgumu un finansē projektus. VSIA «Reģionu attīstība» veic arī projektu uzraudzību un monitoringu.

Maksimālais atbalsts: pašvaldību projektiem — ne vairāk kā 50% no projekta kopējās vērtības un ne vairāk kā 10 000 latu vienam projektam, uzņēmēju projektiem — galvenokārt kredītprocenu subsidijas par veiksmīgi izlietotiem kredītiem, bet ne vairāk kā 15 000 latu gadā.

Latvijā darbojas MVU attīstības kreditēšanas programma, kuru kopš 2000. gada īsteno Latvijas Hipotēku un zemes banka (LHZZB). Programmas līdzšinējā realizācija ir būtiski veicinājusi kapitāla pieejamību MVU, kā arī komercbanku iesaistīšanos aktīvākā MVU aizdevumu piedāvāšanā. 2002. gada novembrī Ministru kabinets akceptēja MVU attīstības kreditēšanas programmu (otro posmu) turpmākajiem trim gadiem, paredzot valsts galvojumu 20 milj. latu apjomā LHZZB, lai tā varētu aizņemt finansu tirgū MVU kreditēšanai nepieciešamos resursus. Šobrīd ir izstrādāta programmas pasākumu plāns, saskaņā ar kuru paredzēts atbalsts šādām mērķa grupām: uzņēmējdarbības uzsācēji; mikroaizdevumu izsniegšanas veicināšana; sieviešu un jauniešu (vecumā līdz 25 gadiem) uzņēmējdarbības veicināšana; bezdarbnieku, mazkvalificēta darbaspēka algošanas veicināšana; amatniecības veicināšana; MVU pārstrukturēšanas veicināšana; ES prasību (vides, kvalitātes utt.) ieviešanas veicināšana MVU.

Laika posmā 01.01.2003. - 01.05.2004. Latvijā tiek īstenota nelauksaimnieciskās uzņēmējdarbības attīstības programma (NUAP). NUAP atbalsta veidi: 1) kredīts no valsts akciju sabiedrības Latvijas Hipotēku un zemes banka (Hipotēku banka) projekta finansēšanai — kredītu uz aizņēmējam un bankai savstarpēji pieņemamiem nosacījumiem var saņemt tādā apjomā, kāds atbilst aizņēmēja maksātnespējai un konkrētā projekta vajadzībām. 2) kredītgantijas no valsts akciju sabiedrības Lauku attīstības fonda (LAF) gadījumos, kad pretendents nespēj tās sniegt pietiekamā apjomā, lai saņemtu kredītu bankā - kredītgantijas var tikt piešķirtas līdz 70% no aizdevuma saņemšanai nepieciešamā nodrošinājuma. 3) atbalsta maksājums (grants) pēc projekta

īstenošanas — granti var tikt piešķirti 30-50% apmērā no projekta attaisnotajiem izdevumiem.

Lai veicinātu mazo un vidējo uzņēmumu attīstību un lai tie nākotnē varētu kļūt par vidējiem un lielajiem uzņēmumiem, Latvijas Garantiju Aģentūra (LGA) sniedz aizdevumu garantijas. Šobrīd maksimālā summa, ko LGA var garantēt vienam projektam ir 45 tūkst. latu, tās ietvaros LGA var uzņemt garantijas uzņēmēju kredītiem līdz 90% apmērā. Tāpat LGA piedāvā garantēt aizdevumus komercdarbības iesācējiem līdz 21 000 LVL, bet ne vairāk kā 70% no kopējās aizdevuma summas.

Viens no būtiskākajiem LGA garantijas saņemšanas priekšnosacījumiem ir tas, ka projekts vispirms ir jāiesniedz komercbankā, jo tieši komercbanka, izvērtējot uzņēmēja projektu un piedāvāto nodrošinājumu, pieņem lēmumu par LGA garantijas piesaistīšanas nepieciešamību. Dažos gadījumos LGA nākas atteikt iespēju pretendēt uz LGA garantiju, ja projekta kopējā summa ir pārāk liela un LGA noteikumiem neatbilstoša. LGA negarantē ar lauksaimniecību un tirdzniecību saistītus kredītus.

Savukārt Zemnieku saimniecībām un komercsabiedrībām, kas nodarbojas ar lauksaimnieciskā produkcijas ražošanu, apstrādi, kā arī ar lauksaimnieciskās zemes reaktivāciju un tml., ir izstrādāta Lauksaimniecībā izmantojamās zemes iegādes kreditēšanas programma, Lauksaimniecības ilgtermiņa investīciju kreditēšanas programma, SAPARD Latvijas Lauksaimniecības un lauku attīstības programma.

Gatavojoties iestājamai Eiropas Savienībā, vispārējās tautsaimniecības attīstības un iedzīvotāju labklājības pieauguma kontekstā nepārvērtējama nozīme būs tam, cik Latvijas uzņēmumi, tai skaitā, MVU būs konkurētspējīgi ES Kopējā tirgū. Tādēļ valsts īstenotās atbalsta un garantiju programmas un potenciālais Eiropas Savienības struktūrfondu finansējums ir trampilns uzņēmējdarbības attīstībai.

Nākamajā reizē par aktīviem un darījumiem ar tiem.

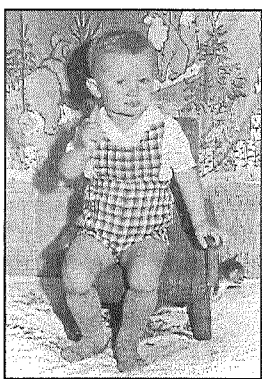
M.sc.soc. Ā.Elsts
aris.elsts@novadnieks.lv

1) Latvijas Mazo un vidējo uzņēmumu attīstības programma 2003.-2006. gadam, Latvijas Ekonomikas ministrija.

2) Uzņēmējdarbības vides uzlabošanas pasākumu plāns, Pielikums Ministru kabineta 31.07.03. rīkojumam nr. 479.

Ar jautājumiem par projektu sagatavošanu, vadīšanu un citiem uzņēmējdarbības vadības jautājumiem lūdz griezties SIA «Novadnieks. Redakcija» administratīvo pakalpojumu centrā Preiļos, Brīvības ielā 14. Tālr. 5307056.

TREŠDIENAS INTERVIJA

Būt labam direktoram nenozīmē panākt, lai visi no tevis baidās, pat ja nākas paaugstināt balsi. Vai tas vienmēr nepieciešams? Varbūt labāk izdarīt tā, lai skolēns pats sevi no malas novērtē.

Labs direktors ir kārtīgs cilvēks, pedagogs, kuru ciena, saprot, ko viņš vēlas. Labs direktors ir arī tāds, kuram daudz sakaru un ētisku iespēju skolai piesaistīt līdzekļus. No tādām iespējām, kuras neatbilst šim kritērijam, es atsakos, ar šādiem uzskatiem iepazīstina Silajāņu pamatskolas direktors IGORS DERJAGINS.

Neesmu eņģelis. Tomēr dzīvē cenšos izvairīties no pārinodarījuma citiem. Esmu optimists. Vienmēr uzskatu, ka labākais vēl priekšā. Fotografijā Igoram ir trīs gadi un optimista smaids.

Augstākā vērtība zinātkārē degošas acis

— Vai Silajāņi neliekas tāds Dieva piemirsts nostūris, vai arī, kā tagad mēdz teikt — ekonomiski depresīvs?

— Jā, daļēji es tam piekritu. Bet no otras puses, — tur taču arī dzīvo ļaudis, bērni māsās skolā, ir ģimenes, kas audzina jaunās atvases. Kādam jāstrādā arī šādās vietās. Kāpēc lai šis «kāds» nebūtu es?

— Kā šeit pietrūkst? Domāju, ka visvairāk — uzņēmīgu cilvēku, kas dibinātu savus uzņēmumus. Arī iedzīvotāju Silajāņos ir ļoti maz.

— Neticu, ka Silajāņos un līdzīgās vietās stāvoklis bez valsts palīdzības uzlabosies. Iedzīvotāju nabadzību var just arī no mūsu skolēniem, kuri nāk uz skolu trūcīgā apģērbā, nespēj nopirkt vajadzīgos mācību piederumus. Arī attieksme pret mācībām ir cita. Viņi pieraduši dzīvot nomācošos apstākļos un nesaskata perspektīvu, lai tiktos pēc zināšanām, mēģinātu izrauties no šiem apstākļiem. Mūsu skolotāji cenšas organizēt ekskursijas, meklē sponsorus, kas tās apmaksā.

— Mācu sportu un cenšos vairāk bērnu iesaistīt sportā. Arī piedalīšanās sacensībās dažādās vietās paplašina viņu redzesloku.

— Skolas pirmās uzdevums ir skolēniem nodrošināt labu izglītību. Taču mums, skolotājiem, nereti nākas meklēt bērnu elementārai eksistencei nepieciešamas lietas — apģērbu, apavus.

— Bet vecāki pieradinās domāt, ka pašiem ne par ko nav jā rūpējas.

— Šai lietai diemžēl ir arī otra puse. Skolēnu skaits ar katru gadu samazinās. Lai skolu nenāktos slēgt, esam spiesti izmantot dažādas metodes, lai piesaistītu skolēnus arī no citiem pagastiem. Daži vecāki sāk to izmantot. Atdosim bērnu jūsu skolā, bet jūs gādājat viņiem apģērbu, bez maksas paēdiniet. Tāda sajūta, ka tirgus attiecības ienāk arī izglītības sistēmā. Bija situācija, ka bērnam no

citas pašvaldības, kurš māsās mūsu skolā, pagastvara nepiešķir pabalstu. Māte atnāca un teica, ka bērnam nav, ko vilkt uz skolu. Mūsu skolotāji pārskatīja savas un bērnu garderobes, savāca vairākus maisus ar apģērbu. Ģimene to uzņēma kā normālu parādību. Ne vienreiz vien esam no sponsoriem saņēmuši un ģimenēm izdalījuši apģērbu, rotallietas.

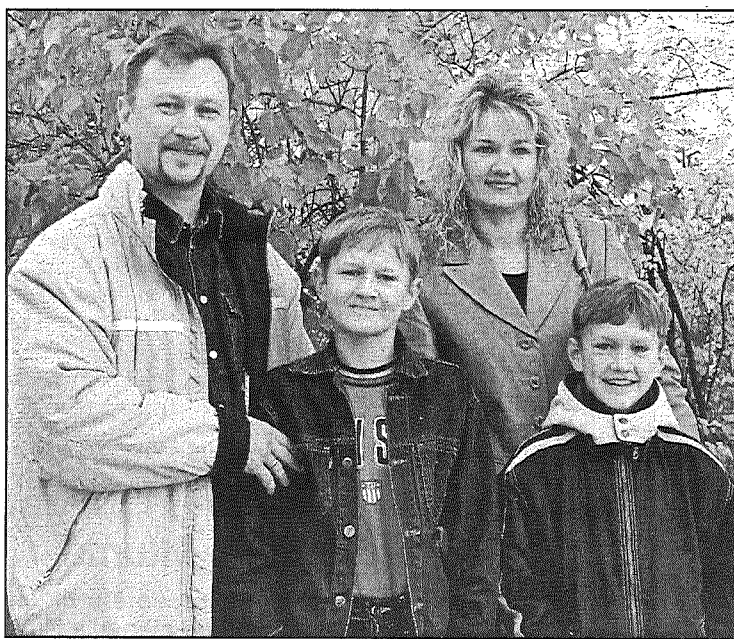
— Kā jūs, pedagogs, vērtējat to, ka daļa no pašreizējās paaudzes pieradusi un izaug ar svešu cilvēku novalkātām drēbēm?

— No vienas puses, tas pazemina cilvēka pašcienību un pašvērtību. Bet no otras puses, ja bērns staigā zābakos, no kuriem lien pirksti, tad labāk, lai viņam ir kājās nonēsāti, bet vēl silti apavi.

— Un tomēr, neskatoties uz šo skumjo īstenību, ar Silajāņiem esat saistījis vairākus savas mūža gadus. Kāds bija jūsu dzīves ceļš līdz skolas direktora amatam?

— Esmu dzimis Gulbenē, bet drīz vien vecāki atgriezās uz savu dzimto pusi — uz Preiļiem. Mans tēvs vadīja tautas kontroles nodaļu rajonā. Bērībā sapratu vien to, ka viņš ir priekšnieks, ka viņam ir kabinets un grozāmais krēsls. Pēc gadiem, kad tēvs jau bija nomiris, daudzi cilvēki man par viņu izteicās atzinīgi.

— Pēc Preiļu 2. vidusskolas absolvēšanas biju nolēmis studēt augstskolā, kas saistīta ar militārām lietām. Godīgi atbildēju uz anketas jautājumu, ka ir radi ārzemēs. Tāpēc netiku uzņemts. Mana mātes māsa kara laikā bija nokļuusi darba nometnē Vācijā, pēc tam dažādu apstākļu dēļ nonāca Anglijā. Apprecējās ar austrieti no Latvijas, kam Rīgā piederēja sava fabrika. Sūtīja vēstules manai mātei, bet viņa bija spiesta palūgt, lai pārtrauc rakstīt, jo te par šādiem sakariem draudēja represijas. Tikai pēc 50 gadiem, pēc tam, kad Latvija atguva neatkarību, ilgu puļņu rezultātā ar Anglijas

● Derjaginu ģimene: Olga un Igors kopā ar bērniem Vladislavu (no kreisās) un Dmitriju. Olga paralēli pedagoģes darbam vada arī savu nelielu manikīra pedikīra salonu. Dēļēni gūst panākumus mācībās, sporta, mākslas un deju pulciņos. Foto: M. Rukosjuvs

Sarkanā Krusta starpniecību atradām mātes māsu. Aizbraucām viņu apciemot. Mēs esam sena vecticībnieku dzimta, bet mani brālēni un māsiņas, kuru māte bija krieviete, tēvs austrietis, ģimenē sarunājās latviski, skolā mācījās angliki, sevi uzskata par angļiem. Viena māsiņa trīs reizes apciemoja arī Latviju, te ļoti patika.

— Mani kara komisariātā norāja, ka anketā varējis arī neizpaust visas ziņas. Lerosināja mēģināt stāties vēlreiz. Kārtoju eksāmenus augstākajā kara aviācijas institūtā Daugavpilī, bet nedaudz pietrūka fizikas un matemātikas zināšanu. Saņēmu padomu vienu gadu studēt Daugavpils Pedagoģiskajā institūtā, apgūt fiziku un mēģināt vēlreiz uz aviācijas institūtu. Taču pēc Pedagoģiskajā institūtā pavadītā gada sapratu, ka man pedagoģija patik. Pēc trešā kursa nosvinēju kāzas ar Olgu, kura arī studēja institūtā. Nākamgad apritēs mūsu kopdzīves 20. gadadiena.

— Pirmāis norīkojums mums bija uz Silajāņu pamatskolu.

— Un tā līdz šai dienai neesat šķīries no Silajāņiem?

— Pēc pusotra gada man piedāvāja darbu komjaunatnes komitejā. Biju instruktors, pēc tam samērā augstā amatā — otrs sekretārs. Par dažām lietām, kas saistītas ar ideoloģiju, tagad ir gan kauns, gan arī nāk smieklīgi. Taču jauniešiem rajona mērogā rīkojām daudz interesantu pasākumu, kādu tagad varbūt pietrūkst. Reizēm aizdomājos, kā mums izdevās noorganizēt tik plašus jauniešu svētkus, kādi notika 1988. gadā? Bija iesaistīts daudz cilvēku un ansambļu no dažādām pilsētām. Tika pārdotas 700 biļetes. Sarīkojām «mis» un «mistera» konkursu. Organizējām jautro un asprātīgo klubu, ar to uzstājāmies arī citās republikās. Uzņēmām tālas delegācijas Preiļos. Viss, kas saistīts ar organizatoru darbu, man patika jau institūta laikos. Atce-

ros, ka iestudējām parodijas par pasniedzējiem, neraugoties uz to, ka eksāmeni nebija nokārtoti. Institūta laikos rakstīju arī humoristiskus dzejoļus. Biju brīvprātīgās kārtības vienības komandieris.

— Tomēr karjera komjaunatnes darbā pēc pāris gadiem beidzās, jo manas plašās aktivitātes ne īpaši patika partijniekiem. Saņēmu rājienu par sliktu ideoloģisko darbu. Toreiz tikko parādījās Tautas fronte. Sapratu, ka tā drīz kļūs par līderi, un valstī kaut kas pamatīgi izmainīsies. Uz mani lielu iespaidu bija atstājuši arī ārzemju braucieni. Redzēju, ka Anglijā un pat Dienvidslāvijā, kas toreiz bija sociālistiskā valsts, ļaudis dzīvo nesalīdzināmi labāk. Tikos ar holandiešiem, vāciešiem. Vienkārši strādnieki dzīvoja pārticīgi, atļāvās ceļojumus, labu mitekli.

— Nolēmu atnest komjaunatnes darbam ar roku un noorganizēju nelielu privāto firmu.

— Deviņdesmito gadu sākumā tam vajadzēja lielu drosmi, jo privātiniciatīva vēl netika atbalstīta.

— Mans «bizness» tolaik bija tāds pats kā daudziem citiem. At-rast, kur lētāk nopirkt, bet pārdot dārgāk. Komjaunatnes darbā bija nodibināts daudz kontaktu un plaši sakari ne tikai Latvijā, bet arī Moldovā, Kazahstānā. Ar biznesu pārāk labi neveidās, kaut arī šī nodarbe man ļoti patika. Ne tikai ar iespēju labi nopelnīt, bet arī tāpēc, ka vedām uz Preiļiem preces, kādu šeit veikalos nebija. Atvērām arī savu restorānu. Uzņēmējiem nebija nekādu zināšanu šajā nozarē, trūka informācijas, pieredzes. Ar biznesu neveicās, izcēlās konflikti ar kompanjoniem, pārāk uzticējos cilvēkiem, kuri izrādījās negodīgi. Vienā dienā pazaudēju visu, ko pusgada laikā biju nopelnījis.

— Kādu gadu dzīvoju Rīgā, strādāju Latvijas un Īrijas kopfirmā. Tā tika slēgta. Šajā laikā saņēmu piedāvājumu kļūt par Silajāņu pa-

matskolas direktoru.

— Pamēģināju strādāt, un drīz sajutu, ka esmu pieķēries šai skolai.

— Varbūt ne viss pa šiem septiņiem gadiem ir izdevies tā, kā to vēlējies, tomēr skolas attīstība nepašaubāmi ir jūtama pat ar tām skopajām finansēm, kādas skola saņem. Kad sāku strādāt, skolā bija problēmas ar disciplīnu, avārijas stāvokli bija griesti zālē un atsevišķās klasēs. Skolēni lietoja sausās tualetes, ūdens tika nests no akas, problēmas radīja ēdināšanas kvalitāte. Meklējām līdzekļus un centāmies tos izmantot maksimāli efektīgi. Pat sava atvaļinājuma laikā strādāju bez maksas kā krāsotājs un apmetējs, darbā iesaistīju skolotājus. Paši mainījām jumta posmus. Man noderēja apmetēja, krāsotāja, namdara, mūrnieka iemaņas, kas bija gūtas studentu celtnieku vienību laikos. Skolas akreditēšanas laikā saņēmām labu vērtējumu.

— Mūsu skolas audzēkņiem tiek pievērsta individuāla uzmanība, un skolotāju puļņu rezultāts drīz vien kļūst redzams. Sekmība uzlabojas pat pārnācējiem no citām skolām, kuri nav spējuši apgūt atsevišķus priekšmetus. Absolventi turpina mācīties vidējās mācību iestādēs.

— Skolēnu skaits ir mazs — 51, kopā ar pirmsskolniekiem — 69, un pašvaldības finansējums uz vienu bērnu sanāk ievērojami lielāks nekā daudzskaitlīgajās pilsētu skolās. No ekonomiskā viedokļa mazu skolu uzturēšana nav izdevīga. Taču skola pagastā nav tikai izglītības ieguves vieta, bet arī kultūras centrs. Uz skolā rīkotajiem kultūras pasākumiem ierodas ne tikai skolēnu ģimenes locekļi, bet arī citi pagasta iedzīvotāji.

— Man patīk darbs ar bērniem. Pēc darbošanās biznesā man bija liels prieks redzēt, kā zinātkārē deg bērnu acis.

— Vai jums ir arī kādi nesaņiegti mērķi?

— Jā. Viens no tādiem sagatavot projektu pagasta kultūras nama zāles pārbūvei, lai to varētu izmantot arī kā skolas sporta zāli. Bet personīgajā dzīvē — pabeigt neklātienē studijas, lai iegūtu sporta skolotāja kvalifikāciju.

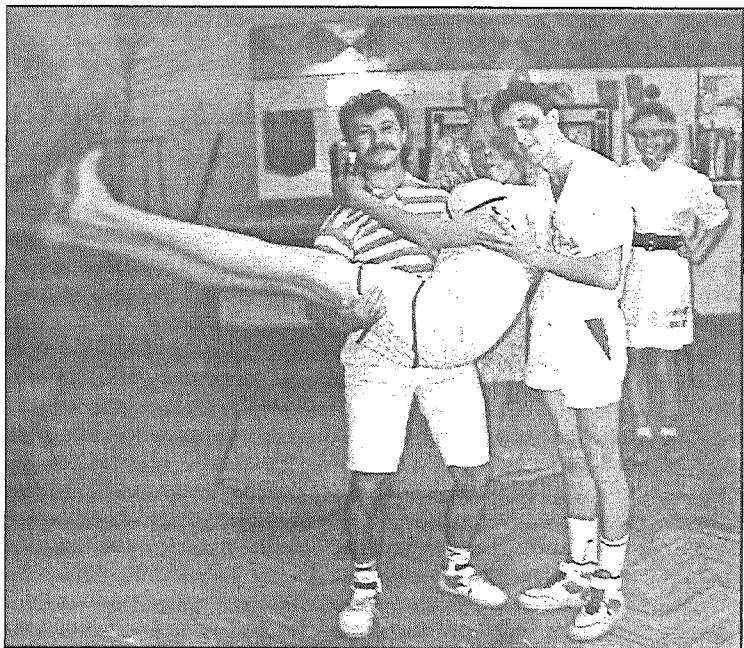
— Vai savas skolas nākotni saistāt ar izglītības reformā paredzēto pāreju uz mācībām latviešu valodā?

— Četrās klasēs jau patlaban mācības notiek valstis valodā. Neviens neprotē. Tomēr uzskatu, ka katrā mazākumtautību skolā ir jābūt izvēles iespējām, kādā valodā mācīties.

— Ko jūs labprāt darāt, kad nejutaties kā direktors?

— Spēlēju futbolu, hokeju. Daudz brīvā laika un arī personīgo līdzekļu esmu ieguldījis, spēlējot Preiļu hokeja komandā. Iz-mantoju iespēju ceļot. Neaizmirstamus iespaidus atstāja braucieni uz Norvēģiju kopā ar skolu direktoriem.

L.Rancāne

● Igora albumos glabājas daudz fotogrāfiju no sabiedriski aktīviem studiju un jaunības gadiem, no ceļojumiem, sacensībām. Igors (no kreisās) gatavo kārtējo jautro un asprātīgo kluba uzstāšanos. Foto no Derjaginu ģimenes albuma.

INFORMĀCIJA

Ziema jāpavada bez elektrības

Iespējams, ka 15 mājās Latvijā, kas joprojām nav elektrificētas, nākamgad iedegsies elektriskās lampiņas. Preiļu rajonā tās varētu būt mājas Aglonas pagasta Dzerkaļos un Leitānos. «Novadnieks» jau rakstīja, ka rajonā ir 27 mājas, kuras palikušas bez elektrības.

Saskaņā ar valsts akciju sabiedrības «Latvenergo» aprēķiniem Latvijā ir 385 saimniecības bez elektrības. Aptuveni 30 saimniecības pavasarī tika iekļautas elektrificējamu māju sarakstā. Taču tagad elektrificējamo māju skaits samazināts uz pusi. Māju elektrificēšanai piesaistīti SAPARD līdzekļi, projekta īstenošanā iesaistītas vairākas institūcijas – Latvenergo, vietējās pašvaldības, Lauku atbalsta dienests un būvuzņēmumi.

No pirmā saraksta vislielākās cerības patlaban ir Valmieras rajona Naukšēnu pagasta Jaunkalniem, un pirmā spuldzīte šajās mājās varētu iedegties decembrī. Dokumentāciju, kas attiecas uz pārējām 14 mājām, varētu sagatavot un apstiprināt līdz decembra vidum. Taču tad būs sākusies ziema, kad līniju sagatavošana tehniski ir sarežģīta. Tāpēc tiek prognozēts, ka pārējās saimniecības pie elektrības tiks līdz nākamā gada 1. maijam. Pagaidām nav iespējams nosaukt, cik izmaksā katras mājas elektrifikācija. Tas atkarīgs no vairākiem nosacījumiem, piemēram, no tā, cik tālu atrodas tuvākā elektrolinija, vai jaunas līnijas izveidošanai nepieciešams izcirst mežu, un vai neiebilst blakus esošo zemesgabalu saimnieki, ka viņu īpašumā tiks ierakti elektrības stabi vai kabeļi.

Kāpēc «Latvenergo», kas pērn nopelnīja 12,4 miljonus latu, nevar no saviem līdzekļiem apmaksāt elektroliniju ierīkošanu? Uzņēmums atsaucas uz Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas (SPRK) pieņemto metodiku, kas nosaka, ka, ierīkojot jaunu pieslēgumu, lietotājam jāsedz 60 procenti no izmaksas. Šāda kārtība noteikta, lai izvairītos no gadījumiem, kad jaunceltas mājas īpašnieks par valsts līdzekļiem to aprīko ar elektrību, bet pēc tam izdevīgi pārdod, peļņu ieliekot sev kabatā. Šī pieeja ir zināmā mērā diskriminējoša attiecībā pret nabadzīgiem slāņiem, atzīst SPRK priekšsēdētāja. Tāpēc SPRK iecerējusi pieņemt grozījumus metodikā, nosakot, ka jauns pieslēgums var tikt apmaksāts ne tikai no patērētājiem, bet arī no citiem līdzekļiem, piemēram, valsts vai pašvaldības budžeta.

Tajā pašā laikā «Latvenergo» ir tiesības pilnībā apmaksāt jaunu līniju ierīkošanu ar nosacījumu, ka uzņēmums izmanto līdzekļus nevis no pārdotās elektroenerģijas ieņēmumiem, bet citiem peļņas avotiem. Taču jebkurš izņēmums pārējos klientos varētu radīt neizpratni. Šāds precedents nākotnē varētu radīt sarežģījumus, jo uzņēmēji to censtos izmantot vēl labāk nekā pensionāri. Tomēr, ja «Latvenergo» izrādītu iniciatīvu un kopā ar pašvaldībām lūgtu atbalstīt dažus projektus, pamatojot, kāpēc tas nepieciešams, SPRK neceltu iebildes. «Latvenergo» ir valsts uzņēmums, kura padomē strādā visu partiju pārstāvji, un viņi var paust politisko viedokli. Bet tā jau atkal ir valdības problēma — piešķirt budžeta līdzekļus neelektrificētu saimniecību elektrifikācijai.

SPRK arī nebūtu iebīlzu, ja līdz tam laikam, kamēr tiks nokārtotas formalitātes, «Latvenergo» «tumsās mājās» aprīkotu ar ģeneratoriem vai citiem alternatīviem elektroenerģijas avotiem. Taču šo ideju «Latvenergo» apšaubā. Neesot tik daudz ģeneratoru, arī budžetā neesot paredzēti līdzekļi to iegādei. Bez tam, ko pēc tam ar šiem ģeneratoriem darīt?

Joprojām daudzās mājās šī ziema būs jāpavada tumsā.

Sagatavoja L.Rancāne
Saišināti no «Diena»

Nems kredītu autoceļu rekonstrukcijai

Preiļu novada domes deputāti nolēmuši lūgt Pašvaldību aizņēmumu kontroles un pārraudzības padomi atļaut ņemt kredītu 224 800 latu apmērā pašvaldības autoceļu rekonstrukcijai Preiļu novadā. Pašvaldība vēlas piedalīties SAPARD programmā «Vispārējā lauku infrastruktūras uzlabošana» un paredzējusi kredītu atmaksāt līdz 2013. gada 25. decembrim.

L.Kirillova

Ārdavā saimniekos Latgales starptautiskais fonds

Ārdavas muiža, kurā līdz šī gada maijam darbojās Ārdavas pamatskola, ar Pelēču pagasta padomes lēmumu izirēta Latgales Starptautiskajam fondam.

Ārdavas pamatskola tika slēgta sakarā ar nepietiekamo skolēnu skaitu. Kā informēja Pelēču pagasta priekšsēdētājs Juris Kovaļev-

skis, līgums par izīrēšanu noslēgts uz desmit gadiem. Latgales Starptautiskais fonds no savas puses apņēmis veikt ēkas remontu, bet telpas izmantot informācijas un mācību centra ierīkošanai, kā arī tūrisma attīstībai. Daļa no muižas ēkas telpām pēc tam, kad tās atstāja skola, izīrēta pasta nodaļai, kā arī atvēlēja pagasta bibliotēkai.

Interesi par Ārdavas mui-

žas kompleksu izrādīja arī kāda zemnieku saimniecība. Tomēr deputāti, padomes sēdē iepazīstoties ar potenciālo īrnieku piedāvājumiem, priekšroku deva sabiedriskajai organizācijai, kas sola arī jaunu darbavietu izveidošanu.

Muižas ēka uzbūvēta 1860. gadā. Tajā nepieciešams plašs remonts. Par Kultūrkapitāla fonda līdzekļiem nomainīts muižas jumta segums. Šogad

pagasta padome Kultūrkapitāla fondam iesniedza projektu par ugunsdrošības uzlabošanu muižas ēkā, bet par to, vai projekts ir noraidīts, vai arī atbalstīts, joprojām nav saņemta atbilde.

Juris Kovaļevskis izteica cerības, ka Latgales sabiedriskā fonda centra iekārtošana un tā darbošanās Ārdavā radīs lielāku dzīvību.

L.Rancāne

Akceptē grozījumu Obligātā militārā dienesta likumā

Ministru kabineta sēdē akceptēts likumprojekts «Grozījums Obligātā militārā dienesta likumā».

Grozījums likumprojektā nosaka, ka obligātajā aktīvajā militārā dienestā iesauktajām personām darba devējs izmaksā atļaušanas pabalstu mēneša vidējās izpeļņas apmērā, un tām vienu mēnesi pēc atvaļināšanas dienas tiek garantētas tiesības atgriezties iepriekšējā darba vietā (amatā).

Akceptē grozījumu Alternatīvā dienesta likumā

Ministru kabineta sēdē akceptēts likumprojekts «Grozījums Alternatīvā dienesta likumā».

Grozījums likumprojektā nosaka, ka alternatīvajā dienestā norīkotajām personām darba devējs izmaksā atļaušanas pabalstu mēneša vidējās izpeļņas apmērā, un tām pēc dienesta pabeigšanas vienu mēnesi tiek garantētas tiesības atgriezties iepriekšējā darba vietā (amatā).

No 1. oktobra pabalsts invalīdiem kopš bērnības un piemaksa par bērnu invalīdu palielināta par 15 latiem

Pateicoties labklājības ministres Dagnijas Staķes gādībai un rūpīgai budžeta līdzekļu apsaimniekošanai, no 1. oktobra palielināts pabalsts invalīdiem kopš bērnības un piemaksa pie ģimenes valsts pabalsta par bērnu invalīdu no 35 līdz 50 latiem.

Šim mērķim šogad atvēlēti papildus 756 tūkst. latu, bet nākamajā gadā — 3 milj. latu. «Vajadzības un vēlnes vienmēr būs lielākas nekā iespējas, tādēļ man ir īpaši liels prieks par to, ka Labklājības ministrija spēja atrast līdzekļus, lai atbalstītu in-

valīdus,» uzskata ministre.

Lai varētu paaugstināt pabalstu invalīdiem kopš bērnības un piemaksu pie ģimenes valsts pabalsta bērniem invalīdiem jau no 1. oktobra, Labklājības ministrija veica līdzekļu pārdali no Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras administratīviem līdzekļiem, novirzot tos šī pabalsta un piemaksas palielināšanai.

Valsts sociālā nodrošinājuma pabalsts invalīdiem kopš bērnības tiek palielināts no 35 līdz 50 latiem mēnesī. Šogad no valsts pamatbudžeta šim mērķim papildus nepieciešami 351,14 tūkst. latu, bet 2004. gadā — 1, 4 milj. latu.

Arī piemaksa pie ģimenes

valsts pabalsta par bērnu invalīdu tiek palielināta no 35 līdz 50 latiem mēnesī. 2003. gadā no valsts pamatbudžeta papildus atvēlēti 405,45 tūkst. latu, bet 2004. gadā — 1, 6 milj. latu.

Valsts sociālo nodrošinājuma pabalstu saņem invalīdi kopš bērnības un cilvēki, kas nav veikuši sociālās iemaksas, līdz ar to zaudējot tiesības saņemt vecuma pensijas. 2003. gadā sociālā nodrošinājuma pabalstu saņem 7803 invalīdi kopš bērnības.

Savukārt piemaksu pie ģimenes valsts pabalsta 2003. gadā saņem 9010 bērni invalīdi.

Šogad valsts sociālo pabal-

stu izmaksai paredzēts 71 milj. latu, bet 2004. gadā plānoti 75 milj. latu. Šobrīd valsts sociālie pabalsti ir bērna piedzimšanas pabalsts (vienreizējs pabalsts); bērna kopšanas pabalsts; ģimenes valsts pabalsts; piemaksa pie ģimenes valsts pabalsta par bērnu invalīdu; valsts sociālā nodrošinājuma pabalsts, apbedīšanas pabalsts (vienreizējs pabalsts), pabalsts transporta izdevumu kompensēšanai invalīdiem, kuriem ir apgrūtināta pārvietošanās, pabalsts aizbildnim par uzturēšanu; atlīdzība par aizbildņa pienākuma pildīšanu un par audzģimenes pienākumu pildīšanu.

Pieteikti grozījumi noteikumos par benzīna un dīzeļdegvielas atbilstības novērtēšanu

Valsts sekretāru sanāksmē 2. oktobrī Ekonomikas ministrija pieteica izskatīšanai Ministru kabineta noteikumu projektu «Grozījumi Ministru kabineta 2000. gada 26. septembra noteikumos nr. 332 «Noteikumi par benzīna un dīzeļdegvielas atbilstības novērtēšanu»».

Grozījumi noteikumos izstrādāti pamatojoties uz likuma «Par atbilstības novērtēšanu» 7. pantu un ņemot vērā Eiropas Savienības 1998. gada 13. oktobra direktīvu 98/70/EC par benzīna un dīzeļdegvielu kvalitāti.

Pašlaik saskaņā ar Latvijas likumdošanu vasaras periodā (no 1. maija līdz 30. septembrim) tvaika spiediens benzīnam nedrīkst pārsniegt 60 kPa. Latvija atrodas klimatiskajā zonā, kas tiek klasificēta kā klimatiskā B arktiskā klase, t.i., klimatiskajā zonā ar zemāku temperatūru. Eiropas Savienības direktīvā 98/70/EC norādītais pieļaujamais tvaika spiediens benzīnam vasaras periodā klimatiskajās zonās ar zemāku temperatūru ir 70 kPa. Šāds pieļaujamais tvaika spiediens benzīnam vasaras periodā līdz ar to ir atbilstošs Latvijas klimatiskajiem apstākļiem. Nepieciešams saskaņot Latvi-

jas likumdošanu ar Eiropas Savienības direktīvas prasībām, lai ieviestu vienotas prasības tvaika spiediena parametriem benzīnā vasaras periodā konkrētajā klimatiskajā zonā.

Nepieciešams papildināt noteikumus, nosakot, ka ziemas periodā (no 1. novembra līdz 31. martam) cetānskaitlis dīzeļdegvielai nav mazāks par 47. Latvijā, līdzīgi kā tas ir Igaunijā un Lietuvā, ziemas periodā zemo gaisa temperatūru dēļ ir nepieciešams lietot trešās arktiskās klases dīzeļdegvielu ar cetānskaitli 47, atbilstoši Latvijā adaptētajam Eiropas standartam LVS EN 590, bet šo-

brīd, saskaņā ar Latvijas likumdošanu, cetānskaitlis realizācijai paredzētajai dīzeļdegvielai ir noteikts ne mazāks kā 51, neizdalot ziemas un vasaras periodus un tādējādi neņemot vērā klimatiskās zonas, kurā atrodas Latvija, īpašības. Grozījumi paredz arī to, ka Latvijā realizējamajai dīzeļdegvielai ir jābūt norādītai degvielas klimatiskajai klasei atbilstoši standartam LVS EN 590, lai tādējādi informētu patērētāju par iegādājamā produkta īpašībām.

A.Freidenfelds,
Komunikācijas
departamenta vadītāja
vietnieks

«Gaidas» dejotāji pārsteidza Sanktpēterburgu

● Baltajos Abrenes novada tērpos ģērbusies, stalti, smaidīgi, atvērti un pretimnākoši – tādi «Gaidas» dejotāji iekaroja festivāla skatītāju sirdis koncertā. Attēlā kolektīvs redzams pēc koncerta Lielās pils Baltajā zālē, kad devās atvilkt elpu pils vasaras dārzā.

No 25. līdz 29. septembrim Preiļu novada kultūras centra deju kopas «Gaida» dalībnieki pedagoģes Gaidas Ivanovas vadībā ar labiem panākumiem uzstājās koncertos starptautiskajā Baltijas valstu deju festivālā «Vivat, Pēterhofa!».

Pēterhofas pilsētas mērijas rīkotais festivāls, kas pulcē Krievijas, Igaunijas, Lietuvas un Latvijas kolektīvus, jau kļuvis par tradīciju, kas savā krāšņumā pat pārspēj daudzus citus līdzīgus sarīkojumus. Par to pārliecinājās ar jaunie Preiļu dejotāji, kuriem brauciens uz Sanktpēterburgu bija pirmais, «Novadniekam» pastāstīja kolektīva mākslinieciskā vadītāja Gaida Ivanova. Kopā ar «Gaidu» Latviju pie ziemeļu kaimiņiem pārstāvēja arī kolektīvs «Zadorinka» no Rīgas un bērnu baleta grupa «Arabeska» no Jūrmalas.

Krievijā festivālus prot rīkot ar plašu vērienu, grandiozi, spoži, tā, lai dalībniekiem piedzīvotais paliek atmiņā uz ilgu laiku un lai līdzīgā sarīkojumā gribētos piedalīties vēl, atzīst kolektīva vadītāja. «Gaidas» dejotāji no festivāla rīkotājiem saņēma atzinības rakstu par augstu meistarību un bērnu horeogrāfiskās jaunrades propagandu, bet pēc atgriešanās mājās – arī moderno deju ansambļa «Čudesniki» mākslinieciskās vadītājas Marinas Veršīninas telefonisku uzaicinājumu atbraukt uz Sanktpēterburgu, lai piedalītos nākamā gada festivālā vai aplūkotu Krievijas ziemeļu galvaspilsētu Baltajā naktī, kad vienmēr tiek rīkots daudz dažādu pasākumu.

— Diemžēl mums izpalika sākumā ielānotā mitināšanās gimeņēs. Iespējams, saimnieki bija satraukušies, ka viesi no Latvijas nerunā krieviski, tāpēc būs apgrūtināta saprašanās. Mūs izmitināja

● Preiļu novada kultūras centra deju kopas «Gaida» dalībnieki tagad ar lepnumu saviem skolā biedriem varēs rādīt fotogrāfiju, kurā viņi redzami Pēterhofā pie pasauleslavenajām strūklakām. Foto no G.Ivanovas albuma.

viesnīcā, taču pēc iepazīšanās ar kolektīvu un jau pēc pirmā koncerta festivāla rīkotāju attieksme pret mums strauji mainījās un kļuva daudz siltāka, — stāsta G.Ivanova. — Skatītāju aplausi liecināja par simpātijām, daudzi pēc tam atzina, ka mūsu bērnu uzstāšanās bijusi tāda, ka ne noskatīties. Šķiet, ka mēs iekarojam mājinieku sirdis ar savu vienkāršību un dzīvīgumu, kā arī atraktivitāti.

«Gaida» dejoja festivāla atklāšanas koncertā, kas notika studentu pilsētas kultūras pilī, Lielās pils Baltajā zālē, kā arī gala koncertā Aničkinas kultūras pils kon-

certzālē. Festivāla noslēguma koncertu filmēja Sanktpēterburgas televīzija, kuras darbinieki kaseti ar koncerta ierakstu solījuši atsūtīt arī uz Preiļiem.

Iepazīstoties ar Sanktpēterburgas bērnu un jauniešu deju kolektīviem, prelieši sākumā satraukušies, jo mājinieku sniegums bijis ļoti profesionāls, katrai dejai citi tērpi. Smaidiet, tikai smaidiet, mudinājusi vadītāja, un gan jau būs labi. G.Ivanova atzīst, ka kolektīvs patīkami pārsteidzis ar savu saliedētību, vienotību un disciplīnu gan koncertu laikā, gan arī ekskursiju laikā apmeklējot Ermitāžu,

Ziemas pili un Pēterhofu.

Festivāla kulminācija bija naktī, kad pāri Pēterhofai plauksnīga krāšņs salūts, skanēja mūzika un visdažādākajās krāsās mainījās slaveno strūklaku šlakatas (septembra beigās Pēterhofas strūklakas tiek slēgtas līdz nākamā gada pavasarim).

G.Ivanova un dejotāji ir pateicīgi Krievijas Federācijas konsulatam Latvijā, kas visiem deva iespēju bez maksas saņemt vīzas, kā arī bērnu vecākiem par pretimnākšanu un palīdzību saposties tālajā ceļā.

L.Kirillova

● REKLĀMA

● REKLĀMA

● REKLĀMA

● REKLĀMA

● REKLĀMA

Visapkārt iespējas.

Šogad Unibanka svin savu 10 gadu jubileju.

Atzīmējot šo svinīgo notikumu, desmit nedēļas līdz 5.decembrim Jūs saņemsiet īpaši izdevīgus nosacījumus, izmantojot Unibankas pakalpojumus.

KREDĪTIEM:

- Izdevīgas procentu likmes
- Ievērojamas atlaides kredīta piešķiršanai
- Ievērojamas atlaides nekustamā īpašuma apdrošināšanai
- Darījuma konta atvēršana – atlaide līdz 50%
- Konsultācijas – bez maksas

NOGULDĪJUMIEM

- Augstākas procentu likmes noguldījumiem latos, eiro un ASV dolāros Vienkāršajā un Speciālajā depozītā
- Droši un ienesīgi 2. un 3. pensiju līmeņa plāni Jūsu pensijas palielināšanai

MAKSĀJUMIEM:

- Ibankas un Telebankas pieslēgšana – bez maksas
- Visām Unibankas maksājumu kartēm – atlaide gada maksai 50% un vairāk
- Ērti un izdevīgi Jūsu regulāro rēķinu apmaksas veidi

Privātpersonām konta atvēršana – bez maksas.
Juridiskām personām – Uzņēmēja komplekts (konti, Darījuma kartes, Ibanka un Telebanka, čeku grāmatīņa) tikai par LVL 1.

Lai uzzinātu vairāk par mūsu 10 gadu jubilejas piedāvājumu – zvaniet pa bezmaksas tālruni 8008009 vai nāciet uz Unibanku.

Mēs gaidām Jūs Unibankas jubilejas nedēļās visās mūsu filiālēs un noreķinu grupās. Tādas iespējas ir tikai vienreiz 10 gados!

JAUNAS IESPĒJAS

unibanka
SEB grupas banka

Pēc vasaras pārtraukuma šoruden pirmais ieskaits lauku jauniešu dzīvē. Izvēlējamies Vārkavas pagastu. Pavasarī pagasta priekšsēdētājs Arturs Štagars teica, ka vasara ir laiks, kad jauniešu dzīvē daudz kas izmainās. Vieni iestājas augstskolās, citi tās absolvē un iekārtojas strādāt, oficiāli pamet pagastu. Vai arī atgriežas. Diemžēl ar augstskolas diplomiem uz Vārkavas pagastu, tāpat kā uz citām Latgales pašvaldībām, pārnācēju ir maz, vai pat gadiem — neviena. Pirms žurnālistu ierašanās Vārkavas pagasta vadība bija apkopojusi ziņas par saviem jaunajiem ļaudīm. Garš saraksts: cik divdesmitgadīgo, cik divdesmit vienu, divus un tā tālāk gadus vecu cilvēku. Diemžēl īstenībā šo jauniešu pagastā nav. Realitātē viņi ir tālu prom. Strādā pilsētās. Devušies peļņā uz ārzemēm. Studē. Mācās vidusskolās. Pagastā nav neviena jauna uzņēmēja. Jauniešus neatrast strādājam skolā vai kādā no pagasta iestādēm. Uz vietas ir jaunās māmiņas, vai arī jauni cilvēki, kuri kaut kādu iemeslu pēc pagaidām nonākuši dzīves krustcelēs. Vēl kāds desmits nodzērušos, kas dzīvi pārvērtuši par bezcerīgu eksistenci.

Turpinot tēmu «Jaunietis laukos — savai un lauku nākotnei» katrā no pagastiem satiekamies vidēji ar pieciem — septiņiem jauniem cilvēkiem, kuri vienlaikus var pastāstīt arī par saviem brāļiem, māsām, draugiem un klasesbiedriem. Pat ar lielu piepūli vairāk neatrast. Priekšstats par Latgales laukiem šodien veidojas vairāk nekā bēdīgs. Nu, nav šo jauno ļaužu laukos. Un reti kurš savu nākotni saista ar pagasta nākotni.

Ar uzticību nākotnei

Aļona Spūle jūtas pārsteigta par žurnālistu apmeklējumu un apgalvo, ka ne viņa, ne vīrs Jānis jauniešu grupai īsti vairs neatbilst. Tomēr viņi ir vieni no jaunākajiem pagasta zemniekiem. Saimniecība «Kastaņi» iekopta ar īstu vērienu.

Aļona šoruden vairāk aizņemta pa istabu un ar nogurdinošajām, bet patīkamajām māmiņas rūpēm. Jaunākajam šīs dzimtas loceklim Viesturam ir apritējuši trīs mēneši. Aļonai un Jānim viņš ir otrais bērns. Sešgadīgā Laima jau mēro ceļu uz skolu.

Plašās mājas ir pilnas ar darbiem cilvēkiem. Jānis kopā ar palīgiem ceļ kūts piebūvi, ciemos atbraukusi radniecē norikota pie sviesta kuļšanas, Aļonas vīramāte Albīne gatavo visiem pusdienas.

Kā Albīne no gados vecāka cilvēka viedokļa vērtē darba iespējas pagastā? Visiem trijiem bērniem ir izdevies iekārtoties darbā. Jānim pieder zemnieku saimniecība, viņš ar ģimeni dzīvo vecāku mājās. Pēterim sieva strādā skolā, bet pats iekārtojies meža darbos. Meita Skāidrīte ir vietējās skolas direktore. Ja mums kādā darbā vajadzīgs papildspēks, aicinām visus kopā, stāsta Albīne.

Kā klājas Aļonai? Laiks paiet vienā darbā, viņa saka. Noņēmušies ar lopu kopšanu, ar graudu audzēšanu. Pati izaugusi tepat kaimiņos. Pēc kādiem gadiem saskatījies ar Jāni. Bija jau pamēģinājusi strādāt šuvējas darbā Daugavpilī, bet pēc kāda laika atgrie-

zās uz savu pagastu. Mani vilka uz mājām, viņa saka. Tagad Aļona kļuvusi par īstu zemnieci, kam labi zināmi visi kūts un tīruma darbi. Iemācījusies pat vadīt traktoru, un šoruden mājās no lauka vedusi biešu kravas, jo vīram un vīratēvam vīriešu darbu tik daudz, ka ne spēj. Vēl tikai lielo «Kirovecu» nemāku vadīt, viņa saka.

Saimniecībā ļoti daudz dažādas tehnikas, liels skaits lopu, zeme. Aļona apgūvusi veterinārfeldšera iemaņas, un nu sivēniem var iešprīcēt pati. Kursos iemācījusies friziera specialitāti. Varu atvērt savu frizētavu, viņa saka, kaut vai mājas verandā, un ziemā, kad mazāk darba, pieņemt klientus. Māja ir tik plaša, ka šādas ieceres realizēšanai patiešām būtu visas iespējas. Jaunā saimniece ir cilvēks, kam nepatīk būt mierā. Dzemdību nodaļā pavadītajās piecās dienās kļuvis garlaicīgi no bezdarbības, jo vienmēr pierasts iet un darīt. Pēc tautības krieviete, bet labi apgūvusi latviešu valodu, jo vīra ģimenē to vajadzēja zināt.

Aļonai paveicies, jo vīra zemnieku saimniecība dibināta pirmajos neatkarības gados, pa šo laiku nostabilizējusies, attīstījusies. Šajās mājās nedzird sūkstiņšanos, visas trīs paaudzes dzīvo ar ticību nākotnei.

● **Visjaunākais «Kastaņu» saimnieks — Viesturs — mātei Aļonai uz rokām, pašreizējais saimnieks Jānis uz jumta. «Kastaņās» valda stabilitāte un uzticēšanās nākotnei.**

Peļņā uz ārzemēm

Lielajos Klaparos Valentīnas Litvjakovas mājās saimniece vada laiku, sekojot seriāla notikumiem televīzijā. Mājas darbi apdarīti. Valentīna ir trīs dēlu māte. Kad vecākie dēli nāca pasaulē, ne domas nevarēja būt par tādiem laikiem, kad jauniem, stipriem puīšiem nebūs darba, ka viņiem vajadzēs doties peļņā uz ārzemēm. Nu dēli ir pašos spēka gados, bet nostāšanās uz savām kājām nebūt nav viegla.

Māte vispirms stāsta par vidējo dēlu. Sergejs absolvējis vidusskolu, pēc tam iestājies arodvidusskolā un apguvis pārdevēja specialitāti. Atrast darbu specialitātē bijis grūti. Pūšis iekārtojies par autovadītāju tirdzniecības uzņēmumā. Viņa rīcībā nodots mikroautobuss. Ceļā uz Rīgu vienmēr bija jādodas jau naktī, pulksten trijīs, četros. To varētu pieciest, ja būtu attiecīga darba samaksa, saka Valentīna. Dēlam patīkot vadīt automašīnu, bet samaksa bijusi tik niecīga, ka zudusi vēlēšanās šīs darba attiecības saglabāt. Sergejs pametis darbu. Aprīlī devies uz Angliju. Māte ir informēta par darbu, kas dēlam svešajā zemē jā dara. Vēl nesen viņš strādājis zirņu novākšanā. Tas bijis roku darbs. Pēc tam piedalījies kartupeļu rakšanā. Tagad arī tie novākti. Dēls devies uz citu vietu, kur strādājot plūmju vākšanā. Jā, darbs esot smags, māte stāsta par to, ko dēls atklājis uz mājām sūtītajās vēstulēs, taču to līdzsvarojot augstā apmaksā par padarīto. Mātei joprojām dēls ir

viņas mazais puisēns, un tāpēc viņa saka, — bērns ir ieinteresēts strādāt. Zina, ka, jo vairāk pacentīsies, jo vairāk saņems.

Ceļš uz Angliju nebija ne viegls, ne ātrs. Peļņā braukšana nokārtota ar kādas Daugavpils firmas starpniecību. Veselu gadu gaidījis rindā. Angļu valodas zināšanu nav bijis. Pašmācības ceļā apguvis no grāmatām.

Pašlaik viss ir kārtībā. Dēls strādā, labi nopelna. Bet mātei sirds nemaz nav tik mierīga. Kas būs tālāk? Neba visu mūžu brauks pāri robežai peļņas meklējumos. Ies gadi, gribēsies apmesties uz vietas, iesakņoties. Ko uzskāt? Valentīna labi zina, ko nozīmē bezdarbs. Pati vēl ir pietiekoši jauna, līdz pensijai gadi divdesmit. Pilsētā viņas uzņēmums likvidēts, palikusi bez darba. Ģimene pārcēlusies uz laukiem. Valentīna atzīst, ka viņa stipri cer uz pozitīvām izmaiņām tagad, pēc iestāšanās Eiropas Savienībā.

Līdzīgs stāsts arī par vecāko dēlu Vladislavu. Viņš patlaban ir pābraucis mājās pēc pusotra Īrijā pavadīta gada. Pabeidza vidusskolu, pēc tam apguva pārdevēja specialitāti. Kādu laiku strādājis vienā no Preiļu nelielajiem veikaliniem, pēc tam gaterī. Sācis interesēties par darba iespējām ārzemēs, un pēc kāda laika jau teicis sveikas mājām. Arī viņam darbs saistīts ar dārzenkopību. Strādājis gurķu siltumnīcās, pēc tam vācis salātus. Par darbu labi nopelnījis. Tas ir bijis stimulējošs smago darbu, strādāt virsstundas. Labi

● **Vārkavas puisis Vladislavs Īrija nostrādātajā laikā ir kļuvis par īstu speciālistu gurķu audzēšanā.**
Foto no V.Litvjakova albuma

apguvis visu, kas saistīts ar gurķu audzēšanu. Sajūsmā par augsta līmeņa automatizāciju siltumnīcās. Piemēram, atkarībā no āra temperatūras logi paši atveras vai aizveras. Tagad pābraucis atvaļinājumā, bet uz pavasara pusi atkal gatavojas pamest mājās un doties atpakaļ.

Lielākā daļa no Vladislava draugiem arī ir devušies peļņā uz ārzemēm, zina stāstīt Valentīna. Viņaspāt, jauniešiem nav nekādas jēgas palikt uz vietas laukos, jo te nav darba. Pilsētā, ja arī atro-

das darbs, tad samaksa par to ir ļoti maza.

Kā ar tālāku mācīšanos? Māte ar tēvu saviem vecākajiem dēliem devuši padomu tagad, kad naidiņa nopelnīta un iekrāta, padomāt par tālākām mācībām, par nopietnas profesijas apguvi. Bet jaunos pārliecināt grūti. Pašu nopelnītais ārzemēs garantē kvalitatīvāku dzīves līmeni, nekā trūkmā vadīti studentu gadi. Jauniem ļaudīm gribas daudz nopelnīt, apgērbties un padzīvot labāk.

Pie vecākiem sirds mierināšanai

tagad vēl palicis jaunākais dēlens, Deniss, kurš mācās 8. klasē. Līdz brāļu problēmām un darba meklējumiem viņam vēl samērā tālu.

Tētis strādā Preiļos, māte kopj saimniecību, brāļi pelnās ārzemēs, jaunākais mācās skolā. Visi ar vienu kāju pagastā, ar otru — pasaulē. Skumstu pēc dēliem, zēl viņu, bet lai vismaz pasauli paskatās. Ko viņi te, uz vietas, labu redzētu, jautā Valentīna, un viņai nevar nepiekrīst.

Kurp aizvedīs lielās dzīves ceļš?

Vārkavas pagasta centrā sastopam jaunu sievieti ar bērniņu ratiņos. Žurnālistu daba ļauj uzsākt sarunu jebkurā vietā un gandrīz vai ar jebkuru cilvēku, un arī šoreiz intuīcija liek priekšā apstādināt māmiņu un apjautāties, kā klājas tik jauniem ļaudīm šajā pagastā. Tomēr ir drēgns un vējains, negribas mazulīti aizkavēt ārā, tāpēc abi ne-traucēti aiziet pa ciemata ielu. Taču, kad tautas nama vadītāja Elvira Āboliņa iesēstas redakcijas mašīnā par ceļa stāstītāju, pie kādas no centra «līvānietēm» nokļūstam reizē ar jauno sievieti. Zem šī jumta izauguši trīs dēli, nu ieprecēta vedekla, piedzimis mazdēliņš. Pagalmā rudens ikdieniško darbu rūpēs sastopams arī mājas saimnieks Pēteris Armans. Kamēr mājas augšstāvā mazo Rīneru Matīsu māmiņa «izloba» no krāsainā kombinezons, Pēteris labprāt dalās pārdomās un vērojumos par jauno ļaužu dzīvi pagastā.

Vecākais dēls, Rīnera Matīsa tētis strādā Ķekavā. Būvdarbi mājas un pirtis, izcērtot no guļba-

● Abi divi: Rīners Matīss un viņa māmiņa Vija ir liela ceļa sākumā. Kurp tas aizvedīs?

ķiem. Šeit, pagastā nav pieprasījuma pēc tāda speciālista, stāsta Pēteris. Vārkaviēši būvējas maz.

Vidējais dēls studē Rīgas Tehniskajā universitātē. Paralēli studijām iekārtojies darbā. Tas nav viegli. Kredītu studijām nav lūdzis. Par tādu iespēju, ka arī pašvaldības varētu būt par galvotāju aiz-

devumu atmaksas garantēšanai, šajās mājās informācijas nav. Nesam interesējušies, saka studenta tēvs. Precīzu dēla specialitāti nosaukt nevar, esot kaut kas saistīts ar biznesu un ekonomiku. Šaubās, vai dēls pēc studijām atgriezīsies savā pašvaldībā. Istenībā viņš gribot gan atpakaļ. Nodarbo-

ties ar zemnieku saimniecību un lopkopību, jo ļoti patīkot mājlopi. Vai izdosies? Ar prognozēm par dēla nākotni Pēterim nevedas.

Viena no jaunākajām ģimenes atvasēm Preiļos arodvidusskolā apgūst frizieres profesiju. Tēvs saka, ka nezina par to, kāds pēc šīs specialitātes ir pieprasījums darba tirgū. Meitēns izvēlējies tāpēc, ka šis amats patīcis. Tomēr viņai būšot labākas zināšanas nekā tiem, kas par frizieriem kļūstot triju mēnešu ilgos bezdarbnieku kursos, domā tēvs.

Bet pats jaunākais dēls mācās pamatskolas 5. klasē.

Jauniem ļaudīm nesaskatu nekādas perspektīvas, saka Pēteris. Vārkavā neesot darbavietu. Un, ja godīgi, arī pats vēloties beigt šo saimniekošanu, visu saimniecību likvidēt un pārcelties uz pilsētu. Pētera balsi ieskanas rūgtums, un viņš pārtrauc sarunu. Pamatojums tam, ka lauksaimniecības produkcijas ražošanā tiek ieguldīts daudz vairāk, nekā izdodas saņemt atpakaļ.

Sarunā iesaistās Vija ar mazulīti klēpī. Viņai vidējā izglītība, absol-

vēta vakarskola Preiļos. Kursos apgūvusi šuvējas specialitāti. Oficiāli darbā nebiju iekārtojies, stāsta Vija par laiku pirms bērna piedzimšanas. Likumīgi strādāt nav izdevīgi, viņa dalās pirmajā darba gaitu pieredzē. Kad nodokļi ieturēti, nekas pāri nepaliek. Tomēr, kas tas bijis par darbu un ko darījusi, nevēlas atklāt.

Abi ar vīru apsprieduši arī tālākās izglītošanās iespējas. Vīrs gribētu pabeigt studijas, kas bija iesāktas, viņa labprāt mācītos pedagogiju. Patlaban visu laiku aizņem bērna kopšana. Vīrs atbraucot ne biežāk kā reizi mēnesī. Viņam nācies otrā kursa sākumā studijas pārtraukt, jo tālākām mācībām nav bijis līdzekļu un sākt strādāt.

Bēt kā būtu, ja jaunajai ģimenei izdotos sasniegt savu sapni un abiem iegūt augstāko izglītību? Vai saistītu savu dzīvi ar Vārkavas pagastu? Es negribētu, kategoriski atbild Vija. Viņa šaipusē ienācēja no cita pagasta. Neredzu laukiem nekādu perspektīvu, saka jaunā māmiņa. Ne savā dzimtajā, ne šajā pagastā.

Pirmā pieredze neveiksmīga

Sandrai Leikucai aiz muguras ne sevišķi labas atmiņas atstājusi darba pieredze. Viņa strādāja bankā. Tā nav bijusi pirmā vieta, jo arī pirms tam viņai bija izdevies iekārtojies darbā. Tomēr tik ilgi – pusotru gadu – pirmo reizi.

Uz jautājumu, kāpēc pametusi darbu, kas mūsdienu apstākļos ne tik viegli atrodams, Sandra atbild: — Grūti strādāt, ja nav sakārtota darba vide.

Ar to viņa domā, ka darba devējs nav parūpējies par istu kārtību. Prasību izvirzīts pārāk daudz. Jā, veicamos pienākumus reglamentējis līgums, taču obligāto darbu uzskaitījumam sekojuši vārdi «un citi». Tie izrādījušies iepriekš neparedzēti darbi, kādus nu kuro reizi priekšniecība likusi veikt. Ne vienmēr apmaksāti un

● Sandrai aiz muguras gandrīz četri studiju gadi un pieredze divās darba vietās. Tā viņu dara piesardzīgu.

reizēm brīvajā laikā darāmi darbi. Jaunietes pacietības mērs beidzot bijis pilns, un pēc pusotra

bankā nostrādāta gada viņa uzrakstījusi iesniegumu par aiziešanu, kaut arī par tiešajiem darba

pienākumiem atmiņas palikušas labas. Meitene nevēlas pārlietu atklāti runāt par piedzīvoto un publikot savus sarežģījumus ar darba devēju.

Sandra patlaban neklātienē studē Rīgas Pedagoģijas un Izglītības vadības augstskolā, apgūst ekonomiku, uzņēmējdarbību un pedagogiju. Nav izdevies nokomplektēt grupu, kas mācītos tikai uzņēmējdarbību. Nācies pievienot pedagogiju, par kuru Sandra saka, ka tā nav bijusi viņas sapnis, bet nejaušība. Taču par iespēju strādāt skolā viņa pārāk lielas ilūzijas nelolo. Reāli novērtē demogrāfisko situāciju un bērnu skaita nepārtrauktu samazināšanos, ar skolu savu profesionālo nākotni ne-saista.

Bez darba viņa ir pirmo mēnesi. Pagaidām vēl nav izjutusi ilg-

stoša bezdarbnieka statusa grūtības. Arī nauda vēl turas. Laiku velta pastiprinātām mācībām, jo patlaban Sandra ir tikusi līdz ceturtajam kursam. Jāmācās vēl viens gads. Regulāra braukšana piektdienās uz Rīgu, uz augstskolu, darbā bija radījusi zināmus sarežģījumus. Iesākumā viss bijis labi. Problēmas radušās laika gaitā, jo vakari viņai bija jāziedo mācībām un daudzajiem mājas darbiem.

Sandra ir mēģinājusi meklēt jaunu darbu. Daži piedāvājumi jau saņemti. Bet viņa nesteidzas. Nevēlas piedzīvot tādu situāciju, kādā jau bija nonākusi.

Lai vai kā, taču tālāko nākotni Sandra saista ar dzīvi pilsētā.

Sandrai ir arī divi dviņu brāļi, abi policisti. Viens strādā Rīgā, otrs tomēr palicis uzticēgs laukiem.

Labi tur, kur mūsu nav

Līdz Piliškām no Vārkavas centra krietns gabals. Lauku viensētas iepriecina acis un sirdi ar nodzeltējušu kļavu rotu, ar rūsganām bērzu lapotnēm. Elvira Āboliņa savu pagastu pārzina labi, iejutusies gida lomā, rāda te pa labi, te pa kreisi. No šīm mājām jaunieši devušies peļņā uz ārzemēm, viņa stāsta, bet šomāju meitenes studē Rīgā un citās pilsētās. Bet to māju jaunie ļaudis strādā Preiļos. Jaunieši pagastā tikpat kā nav atrodami. Vienās no mājām, rāda Elvira, dzīvo čakls puisis, kurš netālu no vecākiem būvē pats savu ligzdiņu. Kad iegriežam pagalmā, jaunais saimnieks mājās nav atrodams. Devies darišanās uz Preiļiem, saka viņa māte.

Kādās labi vien laika zoba skartās mājās dzīvo Regīna un Andris Jukši. Pie divdesmitgadnieku paaudzes abus vairs nepieskaitīt. Viņi ir cilvēki, kam laiks no 20 līdz

30 gadiem ritējis neatkarību atgūvušajā valstī. Viņi audzina divus bērnus. Mājās izdodas sastapt Regīnu un trīsgadīgo dēliņu. Ģimene pirms gadiem pieņēmusi drosmīgu lēmumu un atgriezusies Andra senču mājās. Darba, lai visu sakārtotu, te vesela jūra, un tas labi redzams pat svešam ienācējam. Te daudz jāremontē, liekais jāaizvāc, jāsakārto. Bet ne Regīna, ne Andris no pūlēm nebaidās.

Regīna savulaik pameta pasta nodaļas priekšniecības darbu, lai audzinātu mazos. Andris strādāja par pastnieku. Abi nevarēja palikt vienā darba vietā. Bija jāizdara izvēle, kurš strādās. Pieņemtais lēmums tolaik bija saprātīgs, jo pastniekam maksāja lielāku algu nekā priekšniecībei.

Ģimene audzē vairākas govīs, jaunlopus, cūkas. Regīnai, lai ar to tiktu galā, pietiek darba visai dienai. Andrim laiks pāriet izvadājot pastu. Ja es teiktu, ka dzīvojam

slikti, tas nebūtu godīgi, ja apgalvotu, ka labi, arī tas nebūtu pareizi, spriež saimniece. Pārdodam pienu, arī pa kādam jaunlopam, viņa saka, un dzīvot var. Viss atkarīgs no paša vēlēšanās, cik cilvēks vēlas strādāt. Ja nu vienīgi par pienu samaksātu savlaicīgi. Regīna nekad nebūtu ar mieru pamest mājas un doties peļņā uz svešu vietu. Labi vienmēr ir tur, kur mūsu nav, viņa atgādina senu latviešu parunu. Nesūrojas arī par tālajiem kilometriem, kas Santai jāmēro līdz skolai, jo meita apmeklē pirmsskolas sagatavošanas nodarbības. Vēl jo vairāk, radina arī mazo Jānīti iziet ļaudis un puiku regulāri vadā uz jaunrades pulciņa nodarbībām tautas namā. Ja braukšanā kooperējas ar kaimiņiem, nav nekādu problēmu.

Jukšu ģimene pamazām, atbilstoši līdzekļiem, remontē veco māju. Cits tādā situācijā, droši vien, nolaistu rokas, saka Regīna.

● Regīna Jukša ir pārliecināta, ka ģimenei ar laiku izdosies celt savu labklājību arī tepat, nemeklējot laimi tālu prom. Iespējams, ka reiz te būs labi iekoptas mājas, kurās saimniekos Jānis, kas pagaidām fotografējoties drošības labad neatlaiž mammas roku.

LAUKSAIMNIEKIEM

Ministrs stāsta par lauksaimnieku pirmajām iespējām Eiropas Savienībā

Pagājušajā nedēļā zemkopības ministrs Mārtiņš Roze informēja par Zemkopības ministrijas (ZM) veiktajiem pasākumiem un plāniem, lai sabāk sagatavotos Latvijas iestādei Eiropas Savienībā (ES) un tās piešķirto līdzekļu piesaistei.

«Tagad varam pilnībā veikt mūsu sektora sagatavošanas darbus, lai veiksmīgāk izmantotu to, ko dod dalība ES. Tā ir iespēja. Tā ir iekļaušanās Eiropas kopējā lauksaimniecības politikā.» M. Roze puda gandarījumu par referendumu rezultātu. Viņš to sagaidījis Sicīlijā notikušajā Eiropas lauksaimniecības ministru snāsmē, kur šī vēsts saņemta ar sajūsmu.

ES struktūrfondu projektiem tiks izmantotas pilnveidotas līdzšinējās procedūras SAPARD saņemšanai. Ja kāds projekts nav apstiprināts SAPARD, ar nelielām izmaiņām to varētu izmantot kā ES struktūrfondu projektu. To pieņemšana sāksies tuvākajā laikā, lai no 2004. gada 1. janvāra varētu sākties realizācija, bet apmaksā no 1. maija. Tas darīs, lai nezaudētu mēnešus līdz oficiālajai iestādei ES. Par šo soli ZM izdevies pārliecināt Eiropas Komisiju. No 1. maija Latvijas rīcībā varētu būt avanss 60 miljonu eiro apmērā, kas ir 10 procenti no pirmajiem trim gadiem piešķirtajiem ES struktūrfondu līdzekļiem.

«Avansu jāmekā pārkārt ar projektiem, lai mēs būtu tiesīgi prasīt nākamo maksājumu,» norādīja ministrs. Projektu pieņemšanu un administrēšanu veiks Lauku atbalsta dienests.

ZM un pārējām ministrijām bija jāiesniedz tehniskie grozījumi budžetā. Kompensācijām graudaudzētājiem ministrijas rīcībā ir 1,5 miljoni latu labības intervencei neizlietotās naudas, no valsts budžeta tiks lūgti papildus 6,2 miljoni latu. Kā iespējamo finansējuma avotu ministrs norādīja pārpalikumu Valsts kasē. Pretējā gadījumā finansējums tiks ņemts no nākamā gada subsīdiju naudas, kas, pēc ministra atzinuma, kompensāciju saņemšanu attālinās. Kompensāciju atšķirīgais sadalījums pa Latvijas reģioniem ir viens no iespējamajiem rīcības variantiem. Lai novērstu atmaksu par pārspīlētām zaudējumiem, tiks salīdzinātas subsīdiju pieprasījumos pavasarī un tagad deklarētās sējumu platības. «Situācija tiks detalizēti analizēta, ņemot vērā gan reālos skaitļus, gan loģiku,» apsolīja M. Roze.

Lauksaimnieku iniciatīvas grupa viesojās Cēsīs

Nobeigums. Sākums 11. oktobra numurā.

Piensaimnieki rāda kooperēšanās labumus

Preiļu lauksaimnieki ar interesi pētīja piensaimnieku kooperatīvās sabiedrības «Straupe» izaugsmi. Zinot, cik grūti Latgalē zemniekus pielaut kooperatīvu veidošanai, viesiem bija daudz jautājumu par sabiedrības veidošanas sākumiem. Mūsu darba galvenā dēvīze – produkcijas kvalitāte, svaigums un dabiskums, maksimāla savu biedru – piena ražotāju un produkcijas pircēju interešu ievērošana, tā uzskata kooperatīvās sabiedrības «Straupe» priekšsēdētājs Imants Balodis.

Sabiedrība dibināta 1993. gadā, apvienojoties 270 Cēsu rajona Straupes, Stalbes un Raiskuma pagasta piena ražotāju saimniecībām. Vēlākos gados par biedriem kļuvuši un pienu piegādā zemnieki arī no citiem pagastiem un pat rajoniem vidēji 20 kilometru rādiusā. «Straupe» veic piena savākšanu, pārstrādi un piena produktu realizāciju.

Sabiedrībā kopumā strādā 50 darbinieki. Dažādu nosaukumu piena produktu ražošanu notiek senajā Straupes pienotavā, kas atrodas Plācī. Tā celta pagājušajā gadsimta trīsdesmitajos gados un bija plaši pazīstama ar tajā ražoto sviestu, kas savulaik godalgots daudzos konkursos un eksportēts un tuvām un tālām zemēm. Pašlaik gan pēc sviesta pieprasījums ir ievērojami samazinājies, taču

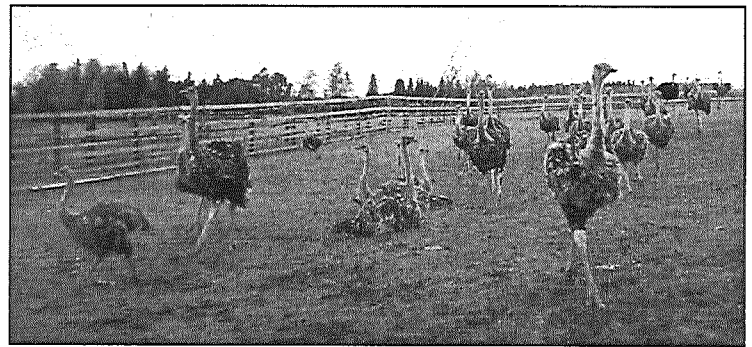
● Piensaimnieku kooperatīvās sabiedrības «Straupe» ražojumu klāsts ir bagāts. Par to pie degustācijas galda pārliecinājās arī Preiļu rajona zemnieki.

vietā nākuši daudzi citi lieliski produkti, piemēram, jogurti, saldie biežpiena krēmi, tīrkultūra, diētiskās paniņas, ķimeņu siers, siers ar zaļumiem, kā arī kaņepju sviests, kas tiek ražots no saldkrējuma sviesta, tam pievienojot kaņepju masu un vārāmo sāli.

Kooperatīvā sabiedrība rūpjas par savu biedru ekonomisko izaugsmi, piemēram, tika iepirkti dzesētāji. Tagad vairs nav problēmu ar piena kvalitāti. Z. Briška uzskata, ka Straupē redzētais ir laba viela pārdomām arī Preiļu rajona zemniekiem.

Govju vietā tīrumā ganās... strausi

Par tādu eksotisku radījumu kā strausi audzēšanu Latvijā esam jau dzirdējuši. Pirms vairākiem

● Straupes pagasta zemnieku saimniecības «Jaunklētņi» pļavās aiz augstiem žogiem ganās strausu ganāmpulks. No skata mīlīgi un zinātkāri putni, taču dusmās savu kaitinātāju var pamatīgi pārmācīt ar kājas spērienu.

gadiem šos putnus iegādājās arī kāds Krāslavas rajona zemnieks. Taču neviens no brauciena dalībniekiem vienkopus lielā aplokā nebija redzējis 37 (!) strausus. Straupēnieši Polijā iepirkuši mazus putņus, tagad tie jau lieli un drīz sāks dēt olas. Tieši olu ražošana būs viņu ienākumu avots.

Strausu mātītes sāk dēt divu gadu vecumā, tā kā viņu mūžs vidēji esot pat 70 gadu, olu būšot pietiekami ilgus gadus. Pagaidām gan izdevumu ir vairāk nekā ienākumu, jo dienviņu putniem nepieciešama rūpīga kopšana, speciāla spēkbarība ar piedevām, veterinārārsta uzraudzība. Strausi labi iejutušies Latvijas klimatā, kas viņiem nemaz nav pārlieku mitrs un auksts. Putni dodas pastaigās pat vēlā rudenī un ziemā.

Zemnieku saimniecības «Jaunklētņi» īpašnieks Jānis Kārklīns gan atzīst, ka, sākot jauno saimniekošanas veidu, nācies daudz mācīties, zinības gūtas arī pie kolēģiem Polijā. Tagad viss jau iegājis sliedēs, arī īpašais process, kā savākt strausu mātīšu izdētās olas. Izrādās, ka strausu kundze izdētajai olai vairs nepievērš uzmanību, olu sargā un uzmana strausu tēviņš. Lai izdēto olu paņemtu, vispirms ar īpašu garā kātā ierīkotu turētāju ir jānoķer strauss, tad viņam uz galvas jāuzmauc necaurspīdīgs maiss. Tumsā lielais putns kļūst bezspējīgs un rāms, kopējā tad steidzīgi savāc olas. Pretējā gadījumā no strausu tēviņa var saņemt pamatīgu kājas spērienu, kas ir trīs reizes stiprāks par zirga spērienu.

Bišu saimju ziemošanas pamatprincipi

Pēdējā laikā arvien vairāk kļūst cilvēku, kuri vēlas savā īpašumā iegādāties bites. Argumenti ir dažādi – bites uzlabo kultūraugu apputeksnēšanu, biškopības produkcijas ieguve pašpatēriņam, apiterapijas nolūkos un galu galā tīri azartiskas intereses pēc. Te nu vietā piebilst, ka daudzos gadījumos viss notiek kā tautas teicienā – «štrunts par bitēm, ka tik medus». Taču bez veselīgām un labi koptām bitēm medus nebūs, tāpēc gribu atgādināt vairākus svarīgākos bišu saimju ziemošanas pamatprincipus, kurus profesionālie biškopji, kam tas ir maizes darbs, labi zina. Tiesa, biškopībā jau valda liela konkurence, taču ir kāds arguments, kas liks aizdomāties ikvienam bišu īpašniekam. Bojā gājusi bišu saime ziemošanas periodā un pavasarī ir bīstams infekcijas avots pārējām bišu saimēm. Attīstība šajā nozarē iespējama vienīgi izjutot vēl lielāku konkurenci. Izejot neveiksmju un likstu skolu, nonākam pie patiesības.

Jābūt pietiekami barības

Kas ir vissvarīgākais, gatavojot bites ziemošanai? Saimju spēkam jābūt vismaz uz sešiem stāvstropa rāmīšiem. Ja nav, saimes jāapvieno, pirms tam dzēšot saimju smaržu. Jāgādā, lai uz katru atstāto rāmīšu atstarpi būtu pietiekoši barības, jo bites ziemošanas periodā nepāriet no vienas atstarpes uz otru.

Cik lielam jābūt barības daudzumam? Speciālisti iesaka un arī pieredze liecina, ka tumšajām bitēm – 2,5 kilogrami, pelēkajām – 2,7 kilogrami, bet dzeltenajām bitēm – 3 kilogrami. Barības daudzumu nosaka vizuāli. Puse stāvstropa rāmīša ar barību ir aptuveni 2 kilogrami, pilns rāmītis – 4 kilogrami.

Nedrīkst atstāt barībai rāmīšus, kurus bites nav aizvākojušas, jo ziemā tie uzsūks mitrumu un barība sarūg. Ja jūsu rīcībā ir rāmīši ar mazāku barības daudzumu, tad pa vidu liek pilnākos, bet pa malām tukšākos rāmīšus vai arī sakārto tos pamišus. Šie darbi jāizveido savlaicīgi, lai darbu varētu izveidot ziemas kamolu, jeb, kā to tautā sauc, gultas vietu. Pa vidu nedrīkst likt arī pilnu rāmīti ar barību, jo tas sadalīs saimes ziemas kamolu divās daļās. Ir arī saimju hibrīdi, kas iepriekš minēto barības daudzumu ziemošanas periodā pārsniedz. Tādas saimes, ja tās pārziemo, ir jāizbrāķē.

Neaizmirstiet par ventilāciju

Otrs svarīgs kniņš, kas būtu jāievēro bišu saimju turētājiem, ir bišu ligzdu ventilācija. Patērējot ziemas barību, bites izdala mitrumu jeb ūdeni. Medū ūdens saturs ir no 15 līdz 21 procentam. Lai nodrošinātu ventilāciju, var izgatavot stropus ar divām skrejām, viena stropa apakšā, otra – pa vidu. Cits ventilācijas veids ir nopakota viena stropa mala, bet trešais – atlocīta sedziņa rāmīšu virspusē un virsū uzlikts spilvens. Caur spilvenu siltais un mitrais gaiss izplūst pa jumtiņa ventilācijas atverēm atmosfērā. Ceturtais ventilācijas veids ir grīdīnā ierīkota atvere, kuru pārklāj ar sietu un kura ir regulējama. Tāda ventilācija ir norvēģu, dāņu un somu stropiem. Tā kā mūsu rajonā bišu dravu īpašnieki šādus stropus izmanto ļoti reti, sīkāk par to nestāstīšu.

Jāsargā no elektrības un āderēm

Gatavojot bites ziemošanai, jāzina arī kāda īpatnība, kas gan

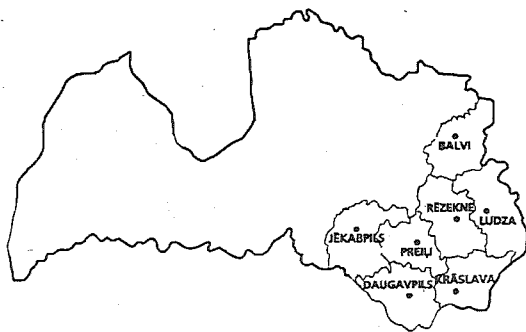
nav ne redzama, ne mums, cilvēkiem, sajūtama. Stropi nedrīkst atrasties zem elektropadeves līnijām, jo tad saimes aiziet bojā vai arī stipri novājē. Tāpat stropus nedrīkst likt uz ūdens āderēm. To, kur atrodas ādere, var konstatēt pat bez rīkstnieka. Ja jūsu ēku sienas vai pamati ir apauguši ar sūnu un vai tajos ir plaisas, ziniet, ka to *paveikusi* ādere. Par ūdens āderēm liecina arī augi, piemēram, zirgskābene, māllēpes, nātres, kā arī akmeņi, ja tie pārklāti ar sūnām. Par āderēm tuvāk varat izlasīt grāmatā «Rīkstniecība tuvplānā».

Nemot vērā visu iepriekš teikto, jāsecina, ka bišu ligzdai jābūt tīrai, sausai un ar pietiekamu un kvalitatīvu barību. Ja cilvēku dzīve sastāv no mirkļiem, tad biškopība gan no *knīfiem*. Vērojiet, pētiēt, kļūdas labojiet un ņemiet par pamatu turpmākajai darbībai. Lai jums visiem medus nesējas labi pārziemo!

G. Kižlo,
Preiļu rajona biškopju
biedrības vadītājs

KAIMIŅU RAJONOS

Ratus velk arī cilvēki

Tradicionālajās zirgu pajūgu rudens sacensībās, kas notika Dagdas pagasta «Rapšos», piedalījās 17 godalgu kārotāji no Andrupenes un Dagdas pagasta. Skatītāju atbalsta sacensībās netrūka.

Pēc sacensību oficiālās daļas tika organizēta arī jautrības stafete skatītājiem un dalībniekiem. Tika piedāvātas trīs disciplīnas: 40 litru piena kannas nešana divatā, zirgu ratu vilkšana divatā un vieglā automobiļa vilkšana vienatnē.

«Ezerzeme»

KRĀSLAVAS RAJONĀ

Ražošana jāpaplašina

Jau vairākus gadus Andrupenē darbojas SIA «Andrupenes kokaudzētava», kuras dibināšanā pašvaldība ieguldījusi daļu savu līdzekļu. Vai šāda rīcība sevi attaisno? Andrupenē skepticisms sen pārkāpts pāri. Pagasta padomes priekšsēdētājs Jānis Briļš uzsver, ka pēc kokaudzētavas produkcijas ir liels pieprasījums, tāpēc vajag paplašināt ražotni. Pirms vairākiem gadiem Andrupenes kokaudzētavā bija tikai viena plēves siltumnīca, bet tagad to ir jau četras. Ir arī savs lauka poligons, kas ierīkots speciāli bēr-

zu stādiem, aprīkots ar laistāmo iekārtu, kura turp un atpakaļ pārvietojas pa sliežu ceļu.

Sezona jau ir galā, siltumnīcas tukšas, drīz arī poligonā, kur notiek gatavās produkcijas fasēšana, darbi būs galā. Pavasarī, kad ir vislielākie darba apjomi, kokaudzētavā nodarbināti aptuveni 40 cilvēki. Darbavietas – tas ir lielākais pašvaldības ieguvums no šīs ražotnes.

Andrupenes kokaudzētava ir specializējusies bērzu audzēšanā un šajā jomā ir viena no lielākajām valstī. Pēdējā laikā uzsākti mēģinājumi audzēt arī egles, kļavas, dekoratīvos augus, piemēram, tūjas, kadiķus. Taču pamatkultūra ir un paliek bērzs, jo tas realizā-

cijas kondīciju sasniedz gada laikā, bet citi augi prasa ilgāku periodu.

Soda par nedeklarēšanu

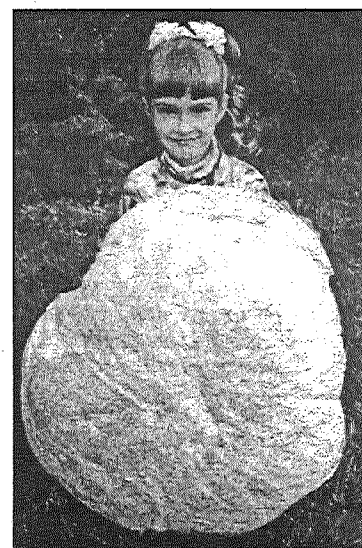
Kopš 1. jūlija, kad valstī stājās spēkā dzīvesvietas deklarēšanas likums, Krāslavas rajona administratīvā komisija izskatījusi jau četrus protokolus, kas sastādīti par dzīvošanu bez deklarētas pamatdzīvesvietas Latvijas teritorijā. Vienā gadījumā lietvedība tika izbeigta, jo nebija pārkāpuma sastāva. Trijos gadījumos likuma pārkāpēji tika cauri ar minimālu naudas sodu, lai gan par šo pārkāpumu var piemērot naudas sodu

līdz 250 latiem. Minimālais naudas sods piemērots tāpēc, ka pārkāpēji nebūtu spējīgi samaksāt lielākas naudas summas. Dzīvesvietas nedeklarēšanu komisijai pārkāpēji skaidrojuši ar savu nezināšanu, kā to izdarīt.

Siltā rudens pārsteigums

Milzīgu pūpēju saimi Kalniešu pagastā atrada vietējais iedzīvotājs Pēteris Nipāns. Brīnumšene, kuru demonstrē pirmklasnice Aina (attēlā), vēl nav pati lielākā no atraduma.

«Ezerzeme»

RĒZEKNES RAJONĀ

Šausmu māja pagasta centrā

Nesen visu Latviju pārskanēja Aleksandrovas bērnu nama kriminālstāsts, kur direktors un audzinātāji fiziski un morāli spīdzināja savus audzināmos – bērnus bāreņus. Pirms gada troksnis sacēlās klusajā Nagļu pagastā. Pagastā, kur, šķiet, visi visi viens otru pazīst, katrs par katru zina visu. Un tomēr, vecāki, kuru bērni apmeklēja pagasta pirmsskolas iestādī, pat nenojauta, ka šī baltā ēka pagasta pašā centrā ir īsta šausmu māja, kurā viņu mazuļi tiek spīdzināti. Bērni bija iebaidīti un par visu, kas notiek dārziņā, cieta klusu. Tikai nejauši gaismā nāca daži fakti. Līdz ar to maisam gals bija vaļā. Vecākiem it kā zvīņas nokrita no acīm, viņi pēkšņi saprata, kā izskaidrojama bērnu dažkārt dīvainā uzvedība, kāpēc viņi kļu-

vuši tik agresīvi.

Lai gan pērn pagastā daudzi nosodīja vecākus par «netīrās veļas mazgāšanu» — sak, vajadzēja ar audzinātājam (pašu cilvēki vien ir) nokārtot visu pa kluso, mammām un tētiem pietika spēka iet pret pagasta sabiedrības nostāju. Viņi panāca, ka audzinātājas no darba tika atbrīvotas, bet dārziņš uz laiku slēgts.

Vairāk nekā gadu tiesībsargājošās struktūras pētīja un izmeklēja lietu par fizisku un morālu bērnu iespaidošanu Nagļos. Notika dažādas ekspertīzes. Septembra beigās krimināllietā, kas ierosināta pret bērnu darza vadītāju un audzinātāju Ingridu Suharevsku un audzinātāju Anitu Mičuli, nonāca tiesā.

Cietušos, proti, bērnus, tiesā likumīgi aizstāvēja viņu māmiņas. No tā, ko viņas stāstīja, var secināt: vardarbība dārziņā tika kultivēta daudzus gadus.

Lūk, ko liecībās teica divu bērnu māmiņas. Vienreiz meita nejauši pateica, ka viņu esot piesējusī pie gultas tāpēc, ka nav gribējusi gulēt. «Kā pie gultas?» brīnījās mamma. «Nu tā, sasēja rokas, kājas un vēl piesēja pie gultas.» Drīz noskaidrojās, ka tāda cīņas metode ar gulētnegribētājiem bijusi parasta lieta. Audzinātājas piesien un aiziet savās darīšanās – uz veikalu, uz mājām vai netraucēti uzņemt «gostus» mājas otrā galā.

Apliecinot ar parakstu, ka teiks tikai taisnību, tiesas priekšā māmiņas stājās viena pēc otras. To, ko viņas stāsta, grūti klausīties. Kustīgākie bērni bieži tika likti kaktā aiz tualetes stāvēt basām kājām uz cementa grīdas. Par to, ka nebija iemācījies no galvas dzejoli, vai var to, kā kāds paslepus bija nograuzis batonam galu, mazo spundēja tumšajā kambarī aiz veļas telpas. Bērns tur varēja rau-

dāt līdz nespēkam, varēja sist ar galvu sienā – neviens viņu no soda atbrīvot nespējās. Drīzāk varēja izpelnīties vēl lielāku sodu – brēcējam sasēja rokas, bet muti aizlīmēja ar līmlenti, lai nekliedz.

Bērni baidījās, bet acīmredzot šādu sodu uzņēma kā dārziņa neatņemamu sastāvdaļu.

Tumšā kambara baidījās ne tikai zirnekļu un līmlentes dēļ, bet arī tāpēc, ka tur mazos, kuri nevarēja ne pakustēt, ne pakliegt, vienkārši aizmirsā.

Vispār bērni audzinātājam traucēja «normāli» dzīvot, tāpēc tos bieži gan dārziņā, gan spēļu laukumā atstāja vienus bez uzraudzības. Starp citu, tas mazajiem nebija tas sliktākais variants, jo pastaigas audzinātājas vadībā varēja beigties vēl sāpīgāk. Piemēram, meitenīti, kura pastaigas laikā gribēja čurāt, tā kaunināja, ka viņa cietās līdz pēdējam... līdz

notika tas, kas notika. Citā reizē kādam neļāva doties ekskursijā uz blakus esošo skolu, jo viņš, lūk, esot slikti saģērbts. Tā arī atstāja vienu dārziņā.

Cik var spriest no liecībām, dažādu sodu izgudrotāja bijusi Ingrida Suharevska. Otrai apsūdzētajai bijušas citas metodes. Viņa kniebusi mazajiem ar nagiem vai rāvusi aiz auss.

Tiesa noskaidroja, ka bērniem bija uz stingrāko aizliegts mājās par dārziņā notiekošo minēt, jo tad viņus varēja sagaidīt vēl bargāks sods.

Tiesa uzklausa arī psihologus. 1. oktobrī tika nopratinātas arī apsūdzētās un viņu liecinieki. Tiesai vēl daudz kas jāizsver, piemēram, apsūdzēto un viņu aizstāvju argumenti. Kā beigsies tiesas izmeklēšana un kāds būs spriedums, vēl nav zināms.

«Rēzeknes Vēstis»

JĒKABPILS RAJONĀ

Grieķi veido starptautisku sadarbības tīklu, kurā aicina arī Jēkabpili

Šovasar notikuši daudzi starptautiski pasākumi, kas saistīti ar Eiropas Savienības (ES) paplašināšanu. Viens no tādiem bija konference Grieķijā «Nevalstisko organizāciju (NVO) nozīme kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanā». Tajā piedalījās pašvaldību un sabiedriskā sektora darbinieki no Kipras, Turcijas, Albānijas, Rumānijas, Grieķijas un Latvijas. Latvijas nevalstiskās organizācijas pārstāvēt tika uzaicināta sabiedriskā organizācija «Dialogs Plus» no Jēkabpils, kurai Grieķijā ir sadarbības partneri. Konfe-

rences galvenais mērķis bija noteikt tās jomas, kurās jau tagad varētu veiksmīgi sadarboties ES valstis, kas tuvākā vai tālākā nākotnē vēlētos iekļauties savienībā.

Svarīgākās aktivitātes, kurās piedalījās delegācijas, bija vairākas vizītes pašvaldībās, diskusijas par NVO sadarbības iespējām kultūras jomā, kultūras asociāciju un muzeju apmeklējums, dalība zinātniskajā konferencē par Mazāzijas civilizācijas ietekmi uz Grieķijas kultūru. Svinīgākais brīdis bija konferencei veltītais dievkalpojums Svētā Jāņa baznīcā Dionas pilsētā.

Darba diskusijās tika pārrunātas iespējas izveidot starptautisku sadarbības tīklu, kurā iekļautos pašvaldības, sabiedriskās organizācijas un citas ieinteresētās institūcijas. Tā mērķis būtu piesaistīt ES finansējumu kultūras, ekonomikas un sociālajai jomai vairāku

valstu reģioniem, jo, kā zināms, starptautiska mēroga organizāciju tīkliem to izdarīt ir cerīgāk.

Vairākās jomās sadarbība jau ir sākusies. Pērn Jēkabpils rajona nevalstisko organizāciju pārstāvji piedalījās jaunatnes pieredzes apmaiņas projektā Grieķijā. Iespējams, ka Jēkabpilij varētu būt sadraudzības pilsēta šajā valstī, jo konferences laikā par to tika izrādīta interese. Sabiedriskās organizācijas «Dialogs Plus» partneriem Grieķijā, kas rīkoja šo konferenci, jau ir pieejami materiāli par Krustpils pili. Iecerēts, ka tā varētu iekļauties starptautiskā tīklā, kas programmas «Castles un the city» (Pilis pilsētās) ietvaros piesaistītu finansējumu savām vajadzībām. Šī programma piedāvā līdzekļus izpētei, restaurācijai, ekspertu vizītem, informatīvo materiālu sagatavošanai un izdošanai. Piesaistot finansējumu ob-

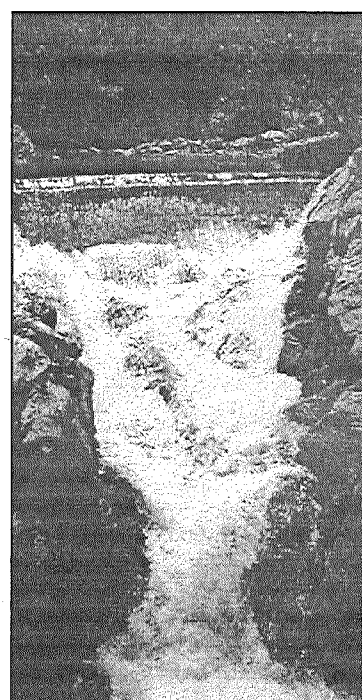
jektu restaurācijai, pils izpētei un reklāmai, tiks veicināta tūrisma attīstība. Grieķijai šajā ziņā ir ļoti liela pieredze.

Iespējamā projekta autoriem šķita interesanti apvienot sadarbības tīklā pils ar dažādu vēsturi, vecumu un izpētes līmeni. Tas, pēc viņu domām, padarīs projektu ļoti pievilcīgu finansētājiem.

Patlaban tiek sagatavoti materiāli, lai pastiprinātu Jēkabpils rajona NVO iesaisti topošajā starptautiskajā sadarbības tīklā.

«Brīvā Daugava»

● **Ūdenskritums, ko veido Olimpa virsotnē kūstošais sniegs. Netālu no tā notikuši upurēšanas rituāli pirms Makedonijas Aleksandra karagājieniem. Pastāv ticējums, ka, noskalojot, seju šajā ūdenī, tiek paldzināta jaunība.**

LIKUMĪBA, INFORMĀCIJA

Katlumājā iet bojā strādnieks

Rēzeknes kokapstrādes kombināta SIA «Rekor» katlumājā svētdienas vakarā mīklainos apstākļos gājis bojā kāds šīs katlumājas strādnieks. Kā informē Rēzeknes kārtības policijas priekšnieks Antons Gaišņš, strādnieks ierauts skaidu padeves transportierī, kura restotais nožcgojums tajā brīdī neizprotamā veidā bijis noņemts. Valsts darba inspekcijas Rēzeknes nodaļas vadītājs Andris Skredelis nevēlējās komentēt traģiskā negadījuma apstākļus, kamēr tos izvērtē eksperti, taču atzina, ka darba drošības noteikumu pārkāpumi ir konstatēti.

«Diena»

Puķu dobes noslēpums atklāts

● Gan Preiļu iedzīvotāji, gan policijas pārvaldes darbinieki bija pamanījuši, ka Kārsavas ielā puķu dobes pretī tirgum notiek kādas noslēpumainas lietas. Ik pa laikam spēcīgi viri dodas pie ziedošajiem augiem, parušinās tajos un tad steidzīgi dodas projām.

12. oktobrī puķu dobes noslēpums tika atklāts, jo policijas darbinieki tur atklāja kārtējo bezsaimnieka mantu – 50 paciņas cigarešu «Leningrad», 30 paciņas cigarešu «Prima Nevo», piecas viena litra pudeles un vēl piecas puslitra pudeles ar bezkrāsainu šķidrumu, kam bija izteikta alkohola smaka. Uzsākta administratīvā lietvedība.

Interesanti, vai puķu dobe saglabās savus noslēpumus arī ziemas salā?

Akceptē rīkojumu «Par policijas darbinieku tiesībām apturēt transportlīdzekli»

Pēc Ministru prezidenta Einara Repšes ierosinājuma, Ministru kabineta sēdē akceptēja rīkojumu «Par policijas darbinieku tiesībām apturēt transportlīdzekli».

Rīkojums izstrādāts pamatojoties uz likuma «Par policiju» 12. panta otro daļu, kurā ir paredzēta iespēja valdībai noteikt kārtību, kādā policijas darbinieki izmanto likuma «Par policiju» 12. panta pirmajā daļā noteiktās tiesības.

Rīkojuma nepieciešamība ir saistīta ar to, ka pašlaik ir sastopa-

mi gadījumi, kad policijas darbinieki, apturot transportlīdzekli, nepamatoti (bez īpašas vajadzības) pieprasa transportlīdzekļa vadītājam izkāpt no transportlīdzekļa paskaidrojuma sniegšanai vai protokola sastādīšanai. Šāda rīcība bieži vien ir saistīta ar ceļu satiksmes dalībnieka goda un cieņas aizskārums, kā arī veicina korupcijas attīstību ceļu satiksmes drošības jomā.

Rīkojums paredz aizliegumu policijas darbiniekiem bez pamatotas nepieciešamības pieprasīt transportlīdzekļa vadītājam izkāpt

no apturēta transportlīdzekļa vai aicināt vadītāju iekāpt policijas darbinieka dienesta transportlīdzeklī, izņemot gadījumus, ja šāds pieprasījums (aicinājums) ir nepieciešams, lai policijas darbinieks varētu realizēt citas likumā «Par policiju» paredzētās tiesības un pienākumus (piemēram, atstādnāt no transportlīdzekļa vadīšanas personas, kurām ir konstatētas alkohola, toksisko vai narkotisko vielu lietošanas pazīmes; aizturēt personu, kura izvairās no kriminālsoda).

Jauniem automobiļiem turpmāk stingrākas prasības

Atbilstoši Eiropas Savienības (ES) prasībām no nākamā gada paredzēts piemērot stingrākas prasības pret CO koncentrāciju motora izplūdes gāzēs tiem automobiļiem, kas ražoti pēc 2001. gada 1. janvāra. CO koncentrācija atgāzēs brīvgaitā nedrīkstēs pārsniegt 0,5%.

Eiropas Savienības direktīva par tehniskajām apskatēm paredz, ka automobiļiem bez katalizatora pieļaujamā CO koncentrācija izplūdes gāzēs atkarībā no izgatavošanas gada ir no 3,0% līdz 4,5%, bet ar katalizatoru — 0,5%. Lai gan šī norma tehniskās apskates

noteikumos jau ir iestrādāta kopš 1999. gada, tomēr līdz šim tā netika piemērota. Jau sākotnēji bija paredzēts, ka stingrākas normas tiks ieviestas līdz ar Latvijas iestāšanos ES un tikai attiecībā uz tiem automobiļiem, kas sertificēti atbilstoši ES prasībām, un par kuriem CSDD Transportlīdzekļu reģistra datu bāzē būs informācija, ka transportlīdzekļa izgatavotājs automobiļi jau sākotnēji ir ar šādu ierīci aprīkojis. Patreiz visiem transportlīdzekļiem tiek piemērota bezkatalizatoru norma — 3,0% (3,5-4,5% — vecāka izlaiduma gada automobiļiem).

Visi vieglie automobiļi, kas ražoti pēc 2001. gada 1. janvāra un reģistrēti Latvijā, ir aprīkoti ar

katalizatoriem. Pēc sertifikācijas sistēmas ieviešanas automobiļi, kas nav aprīkoti ar katalizatoru, netiek Latvijā reģistrēti.

Līdz ar to ir paredzēts, ka no nākamā gada 1. janvāra visi automobiļi, kas ražoti pēc 2001. gada 1. janvāra, tehniskajās apskatēs tiks pārbaudīti pēc Eiropas direktīvu normām un CO koncentrācija to atgāzēs brīvgaitā nedrīkstēs pārsniegt 0,5%, bet pie palielinātiem apgrīzieniem (2000 apgr./min un vairāk) — 0,3%.

Visiem pārējiem automobiļiem, kas ražoti pirms 2001. gada 1. janvāra, kā arī ar dīzeļdzinējiem aprīkoti, prasības attiecībā uz izplūdes gāzu kontroli nemainās.

POLICIJAS ZIŅAS

No 6. līdz 13. oktobrim Preiļu rajona policijas pārvaldes dežūrdajā reģistrēti 53 iesniegumi par noziedzīgiem nodarījumiem. Uz rajona ceļiem nedēļas laikā notikuši 12 ceļu satiksmes negadījumi. 14 gadījumos reģistrētas huligāniskas darbības, pieci ekonomiska rakstura, kā arī administratīvie pārkāpumi.

Nodega māja Rušonas pagastā

7. oktobrī Rušonas pagastā izcēlās ugunsgrēks, kura rezultātā nodega 1938. gadā dzimušajam Genādijam piederošā dzīvojamā māja (mājas platība – 48 m²). Materiālā zaudējuma apmērs un ugunsnelaimes izcelšanās iemesli tiek noskaidroti.

Avārija uz ceļa pie Jersikas

8. oktobrī ceļa Rīga – Daugavpils 181. kilometrā Jersikas pagasta teritorijā 1963. gadā dzimušī Natālija, vadot automašīnu Opel Ascona, neizvēlējās drošu braukšanas ātrumu. Automašīna nobrauca no ceļa un apgāzās. Transportlīdzeklis bojāts, bet autovadītāja ar traumām tika nogādāta Jēkabpils slimnīcā.

Nozagts traktora degvielas sūknis

8. oktobrī policijā saņemts Sutru pagasta iedzīvotāja, 1956. gadā dzimušā Jāņa iesniegums par to, ka no viņam piederošā traktora JUMZ-6L nozagts degvielas augstspiediena sūknis. Traktora īpašniekam nodarīts materiālais zaudējums 100 latu apmērā. Policija noskaidro vainīgās personas.

Strādā ar neregistrētām pavadzīmēm

8. oktobrī Sutru pagastā zemnieku saimniecībai «Ciekuriņi» piederošajā gaterī tika veikta pārbaude, kuras rezultātā tika atrasta kokmateriālu pavadzīmes rēķini, kas nebija reģistrētas likumā noteiktajā kārtībā.

Aglonas bazilikā nozagts ziedoju trauks

7. oktobrī policijas pārvaldē saņemts iesniegums par to, ka Aglonas bazilikas telpās nozagts ziedoju trauks ar naudu, kurš pēc tam uzlauzts tika atrasts pie bazilikas vasaras altāra. Tiek noskaidrots materiālo zaudējumu apmērs.

Automašīnu sadursme uz lauku ceļa

9. oktobrī ceļa Upmala – Ančikini – Pieniņi – Kauša 22. kilometrā notika sadursme starp automašīnu VW Passat, kuru vadi-

ja 1967. gadā dzimuši Marija, un automašīnu UAZ-330301, kuru vadīja 1951. gadā dzimušais Sergejs. Negadījumā bojātas abas mašīnas, bet UAZ vadītājs ar galvas traumu pēc medicīniskās palīdzības griezās Preiļu slimnīcā uzņemšanas nodaļā.

Pasažiere nokļūst slimnīcā

10. oktobrī Jersikas pagasta teritorijā ceļa Rīga – Daugavpils 178. kilometrā 1977. gadā dzimušī Jūlija, vadot automašīnu VW Golf, netika galā ar transportlīdzekli, nobrauca no ceļa un apgāzās. Pasažiere, 1973. gadā dzimušī Alīna ar traumām tika nogādāta Līvānu slimnīcā.

Preiļos mājas pagalmā apzagta automašīna

11. oktobrī Preiļos kādas mājas pagalmā apzagta automašīna. 1973. gadā dzimušajam Raimondam piederošajai automašīnai Honda Civic izsists kreisās puses priekšējo durvju stikls, bet no automašīnas bagāžas nodaļuma paņemts plastmasas vāks. Materiālais zaudējums un vainīgās personas tiek noskaidrotas.

No kāpņu telpas aizdzīts velosipēds

11. oktobrī Preiļos no kādas dzīvojamās mājas kāpņu telpas nozagts 1985. gadā dzimušajai Sabīnei piederošais velosipēds «Streem sport 7100». Īpašniecei nodarīts materiālais zaudējums 97 latu apmērā. Vainīgās personas tiek noskaidrotas.

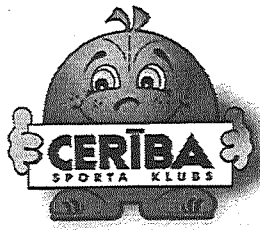
Līvānos uzbrauca gājējam

11. oktobrī Līvānos Rīgas ielā 1978. gadā dzimušais Artis, vadot automašīnu BMW-525, uzbrauca gājējam, kurš pēkšņi izskrēja uz ceļa braucamās daļas. Negadījumā tika bojāta automašīna, bet neveiksmīgais gājējs ceļu satiksmes negadījuma vietu atstāja.

Huligāns no Līvāniem

11. oktobrī Līvānos tika sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols 1975. gadā dzimušajam Rolandam. Vīrietis alkohola reibumā veica huligāniskas darbības.

Preiļu rajona policijas pārvaldes informācija

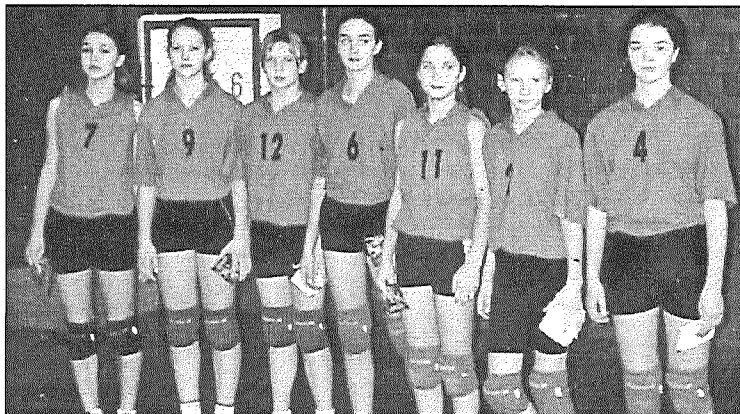
SPORTS

Preiļu volejbolistes trešajā vietā starptautiskajā turnīrā Daugavpilī

No 2. līdz 5. oktobrim Daugavpilī risinājās starptautiskais turnīrs volejbolā 1990./91. g. dz. meitenēm. Turnīrā piedalījās piecas komandas no Daugavpils volejbola skolas, trīs komandas no Lietuvas un pa vienai komandai no Maskavas un Preiļiem.

Preiļu komanda pirmajā spēlē piekāpās komandai no Maskavas 1:2. Pēc tam, ar vienādu rezultātu 2:0, tika gūtas uzvaras pār trim komandām no Lietuvas.

Spēlēs ar Daugavpils volejbola skolas komandām Preiļu komandai nācās piekāpties tikai vienu reizi, atzīstot Daugavpils volejbola skolas 1. komandas pārspēku 0:2. Par pārējām Daugavpils volejbola skolas komandām preiļietes guva parliedzošas uzvaras ar rezultātu 2:0.

● Volejbola komanda: Karīna Boreiko, Karīna Novikova, Sabīne Kurmeļova, Taisija Sosina, Margriete Pastare, Marija Ivanova, Anita Klindžāne. Fotografēšanās brīdī klāt nebija Ineta Ivanāne.

Līdz ar to pirmo vietu turnīrā ieņēma komanda no Maskavas, otrajā vietā ierindojās Daugavpils volejbola skolas 1. komanda, bet Preiļu komandai nācās samieri-

nāties ar trešo vietu, kas arī ir labs sasniegums.

Preiļu komandā labākā spēlētāja bija Karīna Novikova un Anita Klindžāne.

Preiļu zēnu futbola komandai piektā vieta

26.-28. septembrī 1992. g. dz. zēnu futbola komanda no Preiļiem piedalījās Latvijas futbola čempionāta finālturnīrā Tukumā.

Atlases turnīrā kopumā piedalījās ap 40 komandām un tikai desmit labākajām komandām bija lemts turpināt cīņu finālturnīrā. Tādas tiesības, ierindojoties Latgales zonā otrajā vietā, ieguva arī Preiļu zēni.

Finālturnīrā desmit labākās komandas tika sadalītas divās grupās, pa piecām komandām katrā. Preiļu komanda iekļuva grupā ar «Skonto-1» un «Rīga Stars» komandām no Rīgas, «Metalurgs» komandu no Liepājas un «Dižvanagi» komandu no Rēzeknes.

Pirmajā spēlē Preiļu komanda

zaudēja «Metalurgs» komandai 0:3. Otrajā spēlē arī tika piedzīvots zaudējums, šoreiz no «Rīga Stars» komandas 1:3, vienīgos vārtus Preiļu komandas labā guva Aleksandrs Novikovs. Trešajā spēlē Preiļu komanda tikās ar «Dižvanagi» komandu un svinēja uzvaru ar rezultātu 4:2, pa vieniem vārtiem Preiļu komandas labā guva Aleksandrs Novikovs, Vadims Orlovs, Jānis Lozda un Aleksandrs Jubelis. Ceturtajā spēlē, kurā vairs nekas neizšķīrās, Preiļu komanda piekāpās «Skonto-1» komandai ar rezultātu 1:10, goda vārtus guva Aleksandrs Novikovs. Līdz ar to savā grupā Preiļu komanda ierindojās ceturtajā vietā un turpināja cīņu par 5.-8. vietām, kur sākumā guva virsroku par komandu no Staiceles 1:0, vienīgo vārtu autors

bija Aleksandrs Novikovs, bet spēlē par piekto vietu, gūstot uzvaru ar rezultātu 2:1, spēja revanšēties Liepājas «Metalurgs» komandai par zaudējumu grupā, kārtējo reizi izcēlās Aleksandrs Novikovs, kurš guva abus vārtus. Ar sešiem gūtiem vārtiem Aleksandrs Novikovs kļuva par Preiļu komandas rezultatīvāko spēlētāju.

Par turnīra uzvarētājiem kļuva «ŠFS SKAI» komanda no Rīgas, otrajā vietā palika saimnieki, — Tukuma futbolisti, bet noslēdza trijnieku vēl viena komanda no Rīgas «Skonto-1». Jāatzīmē, ka no Latgales komandām, Preiļu komanda ieņēma visaugstāko vietu, jo Daugavpils komanda ierindojās septītajā vietā, savukārt Rēzeknes komanda noslēdza desmitnieku.

Preiļu zēni demonstrē izcilu spēli

3.-5. oktobrī Daugavpilī starptautiskajā futbola turnīrā «Zelta rudens» piedalījās divas zēnu futbola komandas (1992. un 1994. g. dz.) no Preiļiem. Turnīrā piedalījās arī komandas no Baltkrievijas, Lietuvas, Igaunijas, ka arī labākās komandas no Latvijas.

1992. g. dz. zēnu komanda pirmajā spēlē ar komandu «Tartu» (Igaunija), nonākot pēc pirmā puslaika zaudētāju lomā 0:2, spēja atspēlēties un izcīnīt neizšķirtu. To paveikt komandai palīdzēja Jāņa Lozdas un Aleksandra Novikova gūtie vārti. Otrajā spēlē preiļieši svinēja uzvaru pār spēco «Vitebskas BJSS» komandu 4:2, visas četras reizes pretinieku vārtsargu pārspēja Aleksandrs Novikovs. Nākošajā spēlē preiļieši guva uzvaru par vēl vienu komandu no Igaunijas «Kotkaas Junior» no Tallinas 6:0 un atkal ar četriem gūtiem vārtiem spēja izcēlties Aleksandrs Novikovs, bet pa vienai reizei izcēlās Vadims Orlovs

un Edgars Vanags.

Ceturtajā spēlē liktenis saveda Preiļu komandu ar viņu pāridarītājiem Latvijas čempionāta finālturnīrā «Skonto» komandu, un šoreiz parliedzošu uzvaru ar rezultātu 2:0 svinēja Preiļu komanda, vārtus preiļiešiem guva abi Aleksandri — Novikovs un Gavrilovs.

Principiālā spēle ar «Daugavpils BJSS» komandu beidzās neizšķirti 0:0. Pēc tam bija sīva cīņa spēlē ar «Panevėžys BJSS» komandu no Lietuvas. Pirmie vārtus guva lietuvieši, bet preiļieši spēja atspēlēties un lauzt spēles gaitu, vārtus guva Aleksandrs Gavrilovs, savukārt Aleksandrs Novikovs guva uzvaras vārtus un spēle tā arī beidzās ar rezultātu 2:1 Preiļu komandas labā. Pēdējā turnīra spēlē Preiļu komanda tikās ar «ŠFS SKAI» komandu no Rīgas un svinēja kārtējo uzvaru ar rezultātu 5:4, divus vārtus komandas labā guva Aleksandrs Novikovs, pa vienai reizei izcēlās Jānis Lozda, Edgars Vanags un Matīss Babris.

Ar 13 gūtiem vārtiem Alek-

sandrs Novikovs kļuva par turnīra rezultatīvāko spēlētāju, par ko arī saņēma balvu. Par labāko spēlētāju Preiļu komandā tika atzīts Jānis Lozda.

SK «Cerība» direktors Imants Babris teica: — Ja zēni tā būtu spēlējuši Latvijas futbola čempionāta finālturnīrā, tad viņi noteikti būtu godalgotās vietās.

1994. g. dz. zēni, tāpat kā viņu vecākie biedri, turnīru uzsāka ar neizšķirtu spēlē ar «ŠFS SKAI» komandu no Rīgas 0:0. Nākošajās spēlēs ar Salaspils un «Skonto» (Rīga) komandām arī bija fiksēts neizšķirts ar vienādu rezultātu 1:1. Salaspiliešu vārtsargu pārspēja Ervins Patmalnieks, savukārt rīdzinieku — Pēteris Grigorjevs. Beidzot spēlē ar «Daugavpils BJSS» komandu tika svinēta uzvara ar rezultātu 1:0, vienīgos vārtus spēlē guva Pēteris Grigorjevs.

Pēc uzvaras pār Daugavpils komandu sekoja uzvara arī pār «Kotkas Junior-2» (Tallina) komandu no Igaunijas 5:0, divas reizes pretinieku vārtsargu pārspēja

**UZMANĪBU,
«NOVADNIEKA» ABONENT!**

**Speciāls piedāvājums –
abonēšana ar atlikto
maksājumu!**

ABONĒŠANAS KARTĪTE

Lūdzu noformēt «Novadnieka» abonementu:

Vārds _____

Uzvārds _____

Personas kods _____

Saņemšanas adrese _____ LV-53

Tālrunis _____ (mājās) _____ (darbā) _____ (mob.t.)

Eksemplāru skaits _____

Abonēšanas termiņš — 2003. gada

Oktobris	Novembris	Decembris

Vēlos maksāt redakcijā jā nē

Vēlos katru mēnesi saņemt rēķinu par abonēšanu jā nē

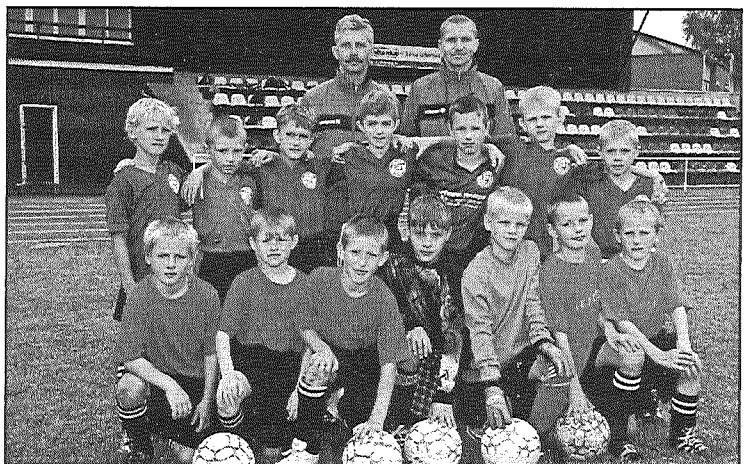
_____ (paraksts)

2003. gada _____

Lūdzu, aizpildiet kartīti drukātiem burtiem!

● 1992. g. dz. zēnu futbola komanda. 1. rindā Renārs Trubačs, Raitis Stuburs, Imants Lacs, Aleksandrs Jubelis, Matīss Babris. 2. rindā Jānis Lozda, Edgars Vanags, Aleksandrs Gavrilovs, Vadims Orlovs, Anatolijs Baranovs, Andrejs Novikovs. Treneris Viktors Martinovs. Fotografēšanās brīdī klāt nebija Larijs Līcis, Sandis Romanovskis, Andrejs Suhodoļskis, Vjačeslavs Hvečkovičs un Nauris Mālnieks.

● 1994. g. dz. zēnu futbola komanda. 1. rindā Pēteris Grigorjevs, Deniss Turčinskis, Raitis Šmits, Toms Vasiļevskis, Reinis Pakers, Artūrs Ņikitins, Vadims Karņickis. 2. rindā. Raivis Lozda, Raitis Tarasenko, Dmitrijs Derjagins, Ervins Patmalnieks, Artūrs Seilis, Edgars Vaivods, Lauris Sparāns. Treneri Viktors Martinovs un Valdis Čingulis.

Raitis Tarasenko, bet pa vienai reizei tas izdevās Ervinam Patmalniekam, Denisam Turčinskim un Laurim Sparānam. Pēc divām uzvarām sekoja divi zaudējumi no «Kotkas Junior-1» (Tallina) komandas no Igaunijas 0:2, pēc tam no FK «Kauna» komandas no Lietuvas 0:1. Rezultātā 1994. g.

dz. zēni ierindojās 5. vietā. Par labāko spēlētāju komandā tika atzīts Pēteris Grigorjevs.

Par šo komandu Imants Babris teica: — Visas komandas bija līdzīgas, ar pirmā trijnieka komandām zēni nospēlēja labi, līdz ar to rezultāts arī ir labs.

V.Ozoliņš

Vai esat sagatavojuši pietiekamus krājumus ziemei?

Emilija Danilāne, Preiļu iedzīvotāja:

— Kādi tur krājumi, es dzīvoju viena, tāpēc man neko daudz nevajag. Spēka maz, tāpēc dārza darbos man palīdz meita. Pašu vajadzībām dārzenus izaug pietiekami. Šogad vienīgi ābolu mazāk bija, un tos pašus lāgā nedabūjām novākt. Saskrien puikas, ar mietiem nodaudza puszāļus. Ko tu padarīsi, cilvēki nejauci palikuši...

Vija,

Vārkavas pagasta iedzīvotāja:

— Kā vienmēr, viss sagatavots. Ziemu varam droši gaidīt. Bija ļoti laba ābolu raža. Pērnu krusa samaitāja, bet šogad izauga daudz, pilns dārzs. Pārdošanai tos nenovācam, tikai pašu vajadzībām, jo mums daudz radu, tāpēc vajag ar visiem padalīties. Vēlinās ābolu šķirnes saliekam kastēs un turam pagrabā. Arī kāposti lieliski izauguši. Skābējam tā, kā māte mācīja. Liekam burkānus klāt un noteikti arī ābolus. Visiem ļoti garšo.

Broņislavs Deiko, Rušonas pagasta Svaļbu iedzīvotājs:

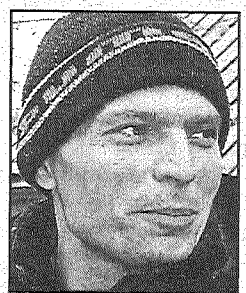
— Principā šī vasara bija auglīga. Viss labi izauga, vienīgi lietus dēļ nevarējām labību novākt, puse ražas tūrumā palika. Arī kartupeļi izauga

vidēji, tomēr kopumā žēloties nevar. Rudzus iesējām, ziemas kviešus, jo par nākamo gadu jādāmā. Uzskatu, ka labi izauga kāposti, tos mēs skābējam pa vecai modei – mucās. Man nepatīk, ka skābētus kāpostus stikla burkāšos, tad garša pavisam cita. Žēl, ka ābolu nebija. Ābeles ziedēja gan, bet tukšas, laikam nosala. Nekas, gan jau citu gadu atkal būs.

Anna Kirilova, Vārkavas iedzīvotāja:

— Visu, ko gribēju, ziemei esmu sagādājusi, būs pietiekami. Vienīgi sīpoli slikti izauga, bet pārējie dārzeni vienkārši lieliski, it īpaši kāposti un burkāni. Mūsu ģimenē vislabāk garšo salāti, ko gatavojam no zaļajiem tomātiņiem. Vēl arī labprāt ēdam kaubaču ikrus. Ziema var nākt, esam tai gatavi.

Aleksejs Diks, Rušonas pagasta iedzīvotājs:

— Man ir tikai trīs simtdaļas zemes, kur parasti audzēju kartupeļus. Ražu esmu novācis, domāju, ka kartupeļu kādam laiciņam pietiks. Kā būs ziemā, redzēšu, varēs arī nopirkt. Par iztikšanu īpaši neuztraucos, jo neesmu izvēlīgs. Novāru kartupeļus ar mizām, kas pēc tam ļoti garšo ar sīpoliem, sāli un saulespuķu eļļu. Sātīgi un veselīgi.

L.Kirillova
M.Rukosujeva foto

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS

Centrālās vēlēšanu komisijas un Preiļu rajona vēlēšanu komisijas vārdā sveicu un izsaku vissirsnīgāko pateicību

Preiļu rajona vēlēšanu komisijas locekļiem un darbiniekiem, Preiļu rajona pagastu, novadu un iecirkņu vēlēšanu komisiju priekšsēdētājiem, sekretāriem un darbiniekiem, pašvaldībām, Valsts policijas, Valsts Ugunsdzēsības un glābšanas dienesta, Zemessardzes vadībai un darbiniekiem par sekmīgu tautas nobalsošanas par Latvijas dalību Eiropas Savienībā noslēgumu. Paldies par drosmi un uzņēmību, iesaistoties tautas nobalsošanas sagatavošanā, un personisko ieguldījumu sekmīgas tautas nobalsošanas par Latvijas dalību Eiropas Savienībā norisē. Svarīgākais šajā balsojumā bija iespēja ikvienam vēlētajam izteikt savu viedokli un pārliecību, ka tautas nobalsošanas rezultāts tiks noteikts godīgi, akurāti un operatīvi. Nav noslēpums, ka visu šo iespēju nodrošināšana ir ikvienas vēlēšanu komisijas rūpala un atbildība. Īpaši vēlētos pateikties Preiļu rajona padomes vadībai – priekšsēdētājam A.SOLDĀNAM un izpilddirektori A.PASTOREI par pretimnākšanu Preiļu rajona vēlēšanu komisijas darba tehnikai nodrošināšanai un par sapratni, nodrošinot vēlēšanu komisijas veiksmīgu funkcionēšanu.

Veiksmi ikdienas darbos vēlot,

Preiļu rajona vēlēšanu komisijas priekšsēdētājs Alberts Buks

AGLONAS PAGASTA PADOME paziņo, ka ar Aglonas pagasta teritoriālā plānojuma galīgo redakciju var iepazīties darba dienās no 15. oktobra līdz 5. novembrim Aglonas pagasta padomes telpās (Somersetas ielā 34, Aglonā) no plkst. 9.00-17.00.

AGLONAS PAGASTA PADOME ATKĀRTOTI AICINA PIETIEKTIES KANDIDĀTUS UZ VAKANTO JURISTA VIETU.

Pieteikuma vēstuli un CV līdz 03.11.2003. iesniegt Aglonas pagasta padomē. Adrese: Somersetas ielā 34, Aglonā, LV-5304. Tāl./fakss 53-75338.

SIA «Līvānu ķieģelis», Līvānos, Celniecības ielā 1, SLĒDZ LĪGUMUS PAR MALKAS PIEGĀDI. Tāl. 5307630, 6541555.

SIA «ANGRO» PASTĀVĪGI iepērk apses zāgbaļķus Ø no 25 cm Cena no 13 - 18 Ls/m³ Samaksa tūlītēja. Pircēja transports. T. 9454553; 9236083

Mācību centrs "DIJA" piedāvā kursus:
• PĀRDEVĒJIS, KASIERIS
• VIESMĪLIS, BĀRMENIS
• PAVĀRS, KONDITORS
- KĀSĒS APARĀTA LIETOŠANAS APMĀCĪBA (teorija, apliecība, nodrošinām prakti Preiļos)
Reģistrēties pa tāl. 7281031, 9116144
Mācību sākums 23.10.03 plkst. 16.00
Preiļu 1.pamatskolā, Daugavpils ielā 34

Uzmanību!

21. oktobrī plkst. 14.00 redakcijā Preiļos, Brīvības ielā 14 «Novadnieka» lasītājus konsultēs zvērināta advokāte AGNESE SEVASTJANOVA. Līdzī jāņem pase un «Novadnieka» abonēšanas kvīts. Pieteikties pa tāl. 1-53-07057.

PĒRK cirsma, mežus.

Augstas cenas. Samaksa tūlītēja. Tāl. 9228725, 6418626.

Latgales Finanšu un investīciju kompānijas Preiļu filiāle piedāvā pensionāriem:
✓ aizdevumus bez ķīlas, ✓ lizingu bez pirmās iemaksas. PĒRK sertifikātus.

Preiļi, Raiņa bulvāris 19, 8. kab. Līvānos (tikai otrdienās, iepriekš jāpiezvana) kultūras nama ēkā. Tāl. 5324164, 9142145.

«NIKO-LOTO» pērk un pārdod privatizācijas un kompensācijas sertifikātus un LOMBARDS izsniedz kredītu pret ķilu katru dienu Līvānos. Stacijas ielā 1. Tāl. 6780843, 42332, 41221 (vakaros). Preiļos (tikai sertifikāti), Raiņa bulv. 15. Tāl. 53-07068, 23024 (vakaros).

Sestdien, 18. oktobrī Preiļu tirgū Pūres dārzkopības izmēģinājumu stacija TIRGOS AUGĻU KOKU UN OGULĀJU STĀDUS. Liela šķirņu izvēle, labas cenas!

SIA «Pūres dārzī» piektdien, 17. oktobrī Preiļu tirgū aicina iegādāties AUGĻKOKU, OGULĀJU STĀDUS no sertificētas kokaudzētavas. Būs plašs un interesants piedāvājums! Informācija pa tāl. 9249450.

Pārdod

grūnsnu teli, slaucama būs janvārī, zvanīt vakaros. Tāl. 5344698; traktoru DT-75, DT-75B un to rezerves daļas. Tāl. 9472480.

Pērk

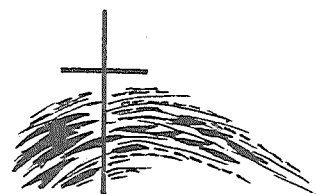
vecas koka mēbeles: skapjus, galdus, utt. Tāl. 4838746, 6229753; kļipokus. Tāl. 9864376.

SIA «AIBI» pērk zirgus, liellopus, jaunlopus, aitas. +12%, +18%. Tāl. 48-71185, 48-71804, 9478728, 9445135.

PĒRK skujkoku zāgbaļķus, sīkbaļķus, papirmalku. Tāl. 9406920, 6465057.

PĒRK zāgbaļķus, papirmalku, finieri, sīkbaļķus. Tāl. 9148290.

PĒRK kailcirtes, mežus par augstām cenām. Samaksa tūlītēja. Tāl. 6418626, 6465057.

Es tagad aizeju,
Bet ne jau projām.
Es aizeju tepat —
Ar citām puķēm, citu sauli,
Ar citu zemi parunāt...
Sēroju kopā ar VLADAS ģimeni.
Skolotāja Marija

Manis dēļ, māmuliņa,
Neaud baltu villainiņu:
Apsēģos kalniņā
Ar zaļo velēniņu.
Skumstam kopā ar
VLADAS BRONEVIČAS
tuviniekiem, viņu mūžībā pavadot.
Preiļu Valsts ģimnāzijas kolektīvs

«NOVADNIEKA» KALENDĀRS

Rajona padome

- ◆ 15. oktobrī piedalīšanās Latgales attīstības padomes sēdē. Pulksten 10.00 vadības komisijas sēde.
- ◆ 16. oktobrī vadības grupas sanāksme partnerības projekta ietvaros Rēzeknē.
- ◆ 22. oktobrī pulksten 10.00 rajona padomes sēde.

Rajona bērnu un jauniešu centrs

- ◆ 18. oktobrī pulksten 10.00 seminārs mūsdienu deju kolektīvu pedagogiem un citiem interesentiem rajona kultūras namā.
- ◆ 21. oktobrī pulksten 10.00 seminārs

rajona izglītības iestāžu skolēnu pašpārvalžu līderiem.

Rajona izglītības pārvalde

- ◆ 16. oktobrī pulksten 10.00 skolu direktoru izbraukuma seminārs «Bērnu ar īpašām vajadzībām apmācības iespējas Rēzeknes rajona skolās».

Kinoteātris «Ezerzeme» Preiļos

- ◆ 15. un 16. oktobrī pulksten 20.00 romantiska komēdija «Lūsija izvēlas».

Preiļu novada dome: sports

- ◆ 18. oktobrī pulksten 15.30 Preiļu

hokeja komandas spēle ar «Spīdveju» Daugavpils ledus hallē.

Stabulnieku kultūras nams

- ◆ 18. oktobrī pulksten 22.00 dejas. Spēle «Brūģis».

Galēnu kultūras nams

- ◆ 18. oktobrī pulksten 22.00 balle. Spēle grupa «Kardināls». Mūzika visām gaumēm.

Aglonas kultūras nams

- ◆ 17. oktobrī pulksten 22.00 diskotēka no Daugavpils.